

ఆటిజం

వికసించని బాల్యం

ఎస్. బాలభారతి

ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్

99392

ఆటిజం

వికసించని బాల్యం

ఎస్. బాలభారతి

ఆదీజం

వికసించని బాల్యం

తమిళ మూలం

ఎన్. బాలభారతి

తెలుగు

ఎజి.యతిరాజులు

ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్

ఎమ్‌హెచ్ భవన్, ప్లాట్ నెం. 21/1, అజామాబాద్, ఆర్‌బీసి కళ్యాణమండపం

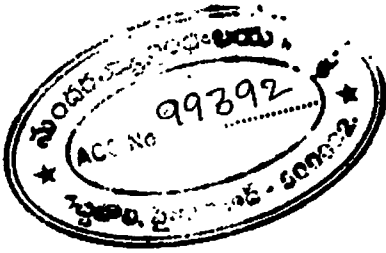
హైదరాబాద్ -20, ఫోన్ : 040 - 27660013

94866

616.9
బాల - ప్రతి

C. 11255

ప్రచురణ సంఖ్య : 1304

ప్రథమ ముద్రణ : డిసెంబర్, 2013

వెల : ₹ 40/-

ప్రతులకు

ప్రజాసక్తి బుక్ హౌస్

1-1-187/1/2, చక్కవల్లి, హైదరాబాద్ -20. ఫోన్ : 27608107

బ్రాంచీలు

హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరువతి, ఖమ్మం,

హన్మకొండ, నల్గొండ, గుంటూరు, ఒంగోలు

ముద్రణ

ప్రజాసక్తి డైరీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్, హైదరాబాద్

website : www.psbh.in

అంకితం

ఆటిజం బాధితులైన పిల్లల్ని కని,
పెంచుతున్న తల్లిదండ్రులందరికీ.....

కృతజ్ఞతలు

డా॥ లతా చంద్రశేఖర్ - పిల్లల వైద్య నిపుణులు

డా॥ దేవకి - బాలల మానసిక వైద్య నిపుణులు

శ్రీమతి షేరోన్ - Occupational Therapist

శ్రీమతి కవిత - Occupational Therapist

శ్రీమతి సుధ - Occupational Therapist

శ్రీ కార్మల్ ఇగ్నాషియస్ - మీడియా రచయిత

శ్రీ మురుగు - చిత్రకారులు

శ్రీ నవుల్ - ఫోటోగ్రఫి కళాకారుడు

శ్రీ రఫీక్ - రేఖా చిత్రకారులు

పిల్లల్లో ఆటిజం :

వ్యాధి కాదు; అదొక లోపం మాత్రమే !

భారత్ లో 20 లక్షల కంటే ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఆటిజం బాధితులుగా ఉన్నారని కొన్ని సంవత్సరాలపూర్వం వరకు చెబుతూ వచ్చారు. అయితే 2013లో ప్రతి 88మంది పిల్లల్లో ఒకరు ఆటిజం ఉక్కు పిడికిట్లో బంధితులై ఉంటారని పేర్కొంటున్నారు. అయితే కచ్చితమైన సంఖ్యా వివరాలు లభించడం లేదు. ఇదొక దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి.

తల్లిదండ్రుల నుంచి వైద్యుల వరకు కూడా ఆటిజం గురించిన అవగాహన తగినంత లేదు. పాశ్చాత్య దేశాలతో పోల్చితే, భారత్ లో పరిస్థితి అత్యంత అధ్వానంగా ఉంది. మనదేశంలోనే ఉత్తర భారతంతో పోల్చిచూసినపుడు, దక్షిణాది స్థితి దారుణంగా ఉంది.

మా బిడ్డ P.D.D అనే రకానికి చెందిన ఆటిజం లోపంతో ఉన్నాడని వైద్యులు చెప్పినపుడు, మేము దాని గురించి వివరంగా తెలుసుకోవాలని అన్వేషించనారంభించాము. అయితే మన భాషలో దీనికి సంబంధించిన పుస్తకాలు పెద్దగా ఏమీ లేవు. అందువల్లే నేను ఈ పుస్తక రచనకు శ్రీకారం చుట్టాను.

మొదట ఈ రచనలను ఇంటర్నెట్ లో సీరియల్ గా వెలువరించాను. వాటిని చదివిన వారెందరో ఆ వ్యాసాలను ప్రశంసిస్తూ నాకు ఉత్తరాలు రాశారు, ఫోన్లు చేశారు. అప్పుడు ఆటిజం గురించి ఒక విస్తృతమైన పుస్తకం తీసుకురావాలనుకున్నాను.

మెదడు పంచేంద్రియాలద్వారా లభించే సమాచారాన్ని ఒకదానితోమరొకటి సమన్వయం చేసుకుని అర్థం చేసుకుంటుంది. ఇలా అర్థం చేసుకొనే సామర్థ్యాన్ని అడ్డుకొనేదే ఆటిజం. చూడడం, వినడం, మొదలగు అవగాహనలు లభించినపుడు, వాటిని సమన్వయపరచు కోలేకపోవడం వల్ల ఆ పిల్లలు తగిన విధంగా స్పందించలేరు.

పిల్లలకు 5 సంవత్సరాలు నిండిన తర్వాతే ఈ లోపం బయటపడుతుందని వైద్యప్రపంచం చెబుతోంది. అయితే ఈ లోపాన్ని ఐదు సంవత్సరాల్లోపే త్వరగా అర్థం చేసుకొని, తెలుసుకొనే మార్గాలు కొన్నిటిని కూడా వైద్యులు మనకు నేర్పుతారు. త్వరగా

ఆటిజను కనుగొనడం ద్వారా దానికి గురయ్యే పిల్లలను త్వరగా మనం రక్షించుకునే మార్గం కూడా లభిస్తుందని వారు చెబుతారు.

అమాయక బాలలకు సోకే ఆటిజాన్ని త్వరగా కనుగొనడం ద్వారానూ, వారికి సరియైన అలవాట్లు నేర్పడం ద్వారానూ మంచి అభివృద్ధి సాధించవచ్చు. ఒక్కొక్క సందర్భంలో పూర్తిగా వారిని సామాన్య బాలలుగా కూడా తీర్చిదిద్దుకోవచ్చు. ఇక్కడున్న ఆటిజం బాధితుల్లో ఎక్కువ మంది మానసిక రోగులు అని వీరికి చికిత్స చేసేవారు చెబుతుంటారు. కానీ మానసిక రుగ్మత వేరు, ఆటిజం వేరు అనే అవగాహన కూడా వారికి లేకపోవడం దురదృష్టకరం.

ప్రభుత్వం కూడా ఆటిజను ఒక ప్రత్యేక విషయంగా భావించక, బుద్ధిమాంద్యం గల పిల్లలతోనే వీరిని కూడా కలిపివేస్తుంది. ఆటిజం అనేది ఇలాగే ఉంటుందని కచ్చితంగా నిర్ధారించి చెప్పలేము. దీని లక్షణాలు రకరకాలుగా ఉంటాయి. వారు సాధారణంగా నేర్చుకోవడంలో విఫలమౌతుంటారు. చివరకు కొందరు అత్యంత ప్రమాద స్థాయికి కూడా చేరుకుంటారు.

ఈ పుస్తకంలోని వ్యాసాల్లో ఆటిజం బాధితులైన పిల్లల్ని ఎలా మనం గుర్తించగలం? ఆ పిల్లల్ని మనం ఎలా చూడాలి? వారితో ఎలా వ్యవహరించాలి? అనే అంశాలతోపాటు ఆటిజం బాధితులై కూడా గొప్పగొప్ప విజయాలు సాధించిన కొందరి పరిచయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ అంశాలన్నీటినీ కొంత వివరంగా చెప్పాలని నా ప్రయత్నం.

ఈ పుస్తక రచన చేసేటప్పుడు ఆటిజానికి సంబంధించిన కొన్ని ఆంగ్ల పుస్తకాలను నా మిత్రులు అందించారు. కొందరు థెరఫిస్టులు, డాక్టర్లు కూడా ఈ లోపానికి గురైన పిల్లలను, వారి తల్లిదండ్రులను పరిచయం చేసి, వారితో మాట్లాడి, విషయాలను గ్రహించడానికి తోడ్పడ్డారు. ఆ తల్లిదండ్రులు మనస్సువిప్పి ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. వాటి సారం ఈ పుస్తకంలో వ్యక్తపరిచేందుకు ప్రయత్నించాను.

నా జీవితభాగస్వామిని శ్రీమతి లక్ష్మి ఈ రచనా సందర్భంలో ఆటిజంకు సంబంధించిన సమాచారం సేకరించి అందించడంలోనూ, వాటిని వ్యాసాలుగా రూపొందించడంలో అందించిన తోడ్పాటుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పడం కేవలం సంప్రదాయంగా ఉంటుందేమో!

మనం ఆటిజానికి సంబంధించిన అవగాహనలు వ్యాపింపజేద్దాం. ఆటిజానికి గురైన పిల్లలను నిర్లక్ష్యం చేయకుండా ప్రేమిద్దాం. వారు కూడా అందరిలా సహజమైన జీవితం గడిపేందుకు సహకరిద్దాం.

అభినందనలతో

ఎస్. బాలభారతి

విషయసూచిక

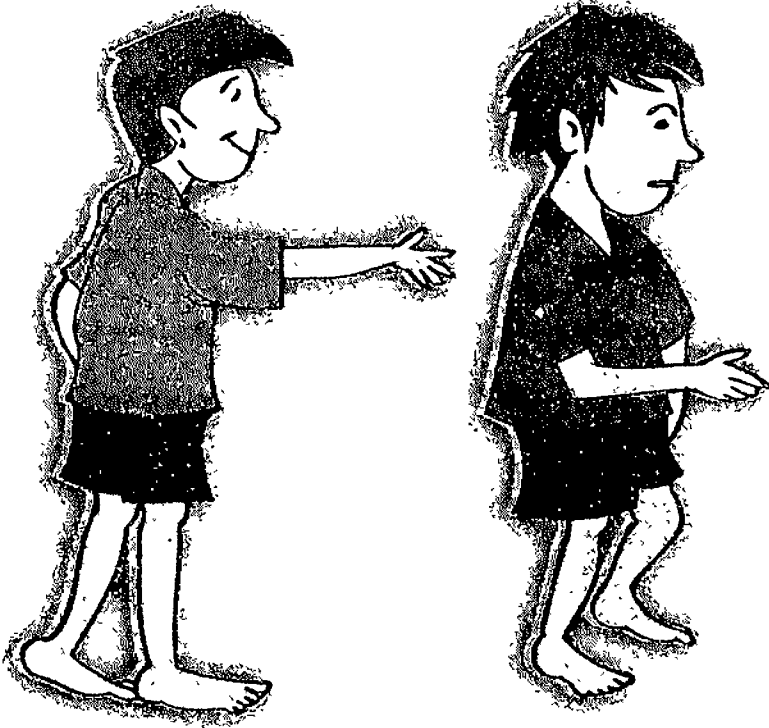
1. ఆటిజాన్ని సులభంగా కనుగొనే మార్గాలు	9
2. ఆటిజం చరిత్ర	31
3. ఆటిజం స్పెక్ట్రం డిజార్డర్	33
4. ఒప్పు - తప్పు	36
5. సెన్సరీ సమస్యలు - I	39
6. సెన్సరీ సమస్యలు - II	41
7. సెన్సరీ సమస్యలు - III	43
8. సెన్సరీ సమస్యలు - IV	49
9. సెన్సరీ సమస్యలు - V	52
10. చికిత్స పద్ధతులు	55
11. చికిత్స పద్ధతుల్లో తల్లిదండ్రుల / పర్యవేక్షకుల పాత్ర	61
12. పథ్యం - అలర్జీ	65
13. టెన్ కమాండ్ మెంట్స్	69
14. కొండంత ధైర్యం కలిగిస్తున్నారు	74

1

ఆటిజాన్ని సులభంగా కనుగొనే మార్గాలు

1. ఆటిజం బాధిత పిల్లలు మిగతా అందరితో కలిసిపోక, ఒంటరిగా ఉండడం.
2. వస్తువులను పొందిక లేకుండా పట్టుకోవడం.
3. ఎదుటివారి కళ్ళను చూచి మాట్లాడడాన్ని తప్పించుకోవడం.
4. ఇతర పిల్లలతో కలివడానికి, ఆడుకోవడానికి ఆసక్తి చూపకపోవడం.
5. భయం, ప్రమాదాలను గ్రహించకపోవడం.
6. రకరకాల ఆటలు ఆడుకోకపోవడం, లేదా ఇతర పిల్లలకు భిన్నంగా వాటిని ఒకే రకంగా మరలా మరలా ఆడుకోవడం.
7. తమకేమైనా కావలసి ఉంటే, ఆ విషయం పెద్దలకు చెప్పేందుకు వారి చేతిని పట్టుకొని తీసుకెళ్లి చూపడం.
8. ఎల్లప్పుడూ టెన్షన్ గా ఉండడం. కొన్ని సమయాల్లో అత్యంత చురుకుగా ఉండడం, మరికొన్ని సందర్భాల్లో అత్యంత మందస్థితిలో ఉండడం.
9. దినసరి కార్యక్రమాల్లో మార్పులేకుండా ఒకేలాగ ఉండాలని అభిలషించడం. మార్పులను అసౌకర్యాలగా భావించడం.
10. కొన్ని వేళల్లో ఇతరుల స్పృహను, కౌగిలింతును ఇష్టపడకపోవడం.
11. స్పష్టమైన కారణమేదీ లేకుండా ఏడవడం, బాధపడటం.

12. మామూలుగా నేర్పించే పద్ధతుల్లో ఆసక్తి లేకపోవడం.
13. బాధను, నొప్పిని గ్రహించకపోవడం.
14. విచిత్రంగా ప్రవర్తించడం, ఊరకనే చేతులు తట్టడం. అవసరం లేకుండానే ఎగిరిదూకడం.
15. గిర్రున తిరిగే వస్తువులంటే బాగా ఇష్టపడడం. అందులోనే మునిగివుండడం.
16. అర్థం చేసుకోకుండానే చెప్పిన మాటల్నే చెప్తూ ఉండడం.
17. కొన్ని క్రియలను బాగా చేయగలిగినా... సామాజిక అవగాహనలు బొత్తిగా లేకపోవడం.
18. తన చూపుడు వ్రేలితో తనకిష్టమైన వాటిని చూపలేకపోవడం.
19. పేరుతో పిలిచినా.. తిరిగి చూడకుండా ఉండడం. కొన్ని సమయాల్లో వినబడనట్లే ఉండిపోవడం.
20. కారణం లేకుండా నవ్వడం.

ఆటోజం బాధిత పిల్లలు మిగతా అందరితో కలిసిపోక,

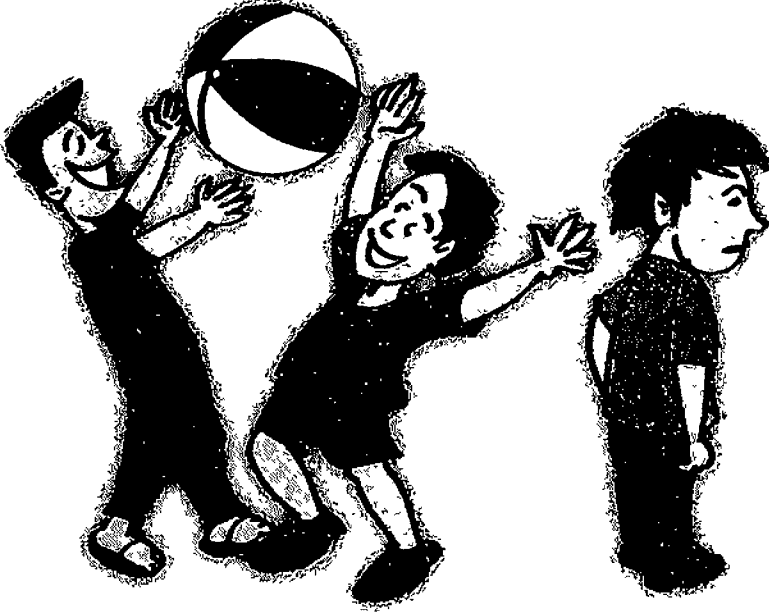
ఓంటరిగా ఉండడం.

వస్తువులను పాండిక లేకుండా పట్టుకోవడం.

ఎదుటివారి కళ్ళలోకి చూసి మాట్లాడడాన్ని తప్పించుకోవడం.

ఇతర పిల్లలతో కలవడానికి, అడుకోవడానికి ఆసక్తి చూపకపోవడం.

భయం, ప్రమాదాలను గ్రహించకపోవడం.

6

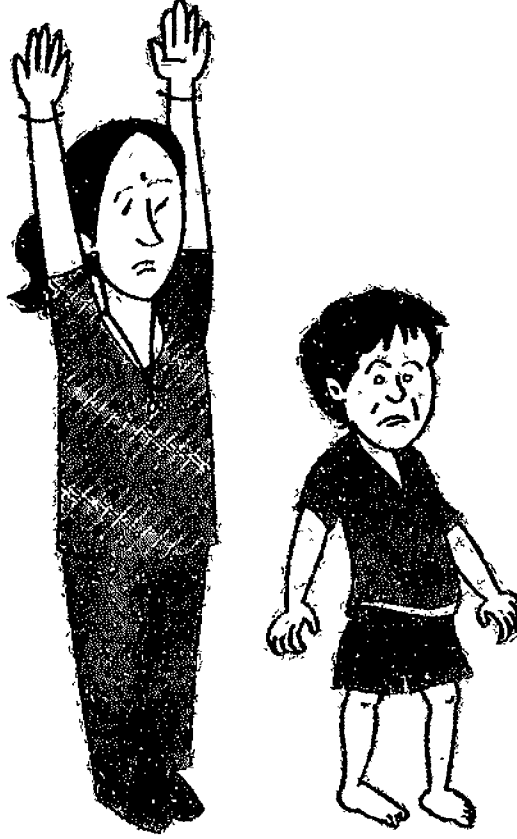
రకరకాల ఆటలు ఆడుకోకపోవడం, లేదా ఇతర పిల్లలకు భిన్నంగా వాటిని
ఒకే రకంగా మరలా మరలా ఆడుకోవడం.

తనుకేమైనా కావలసి ఉంటే, ఆ విషయం పెద్దలకు చెప్పేందుకు
వారి చేతిని పట్టుకొని తీసుకెళ్ళ చూపడం.

ఎల్లప్పుడూ టెన్షన్ గా ఉండడం, కొన్ని సమయాల్లో అత్యంత చురుకుగా ఉండడం, మరికొన్ని సందర్భాల్లో అత్యంత మందస్థితిలో ఉండడం.

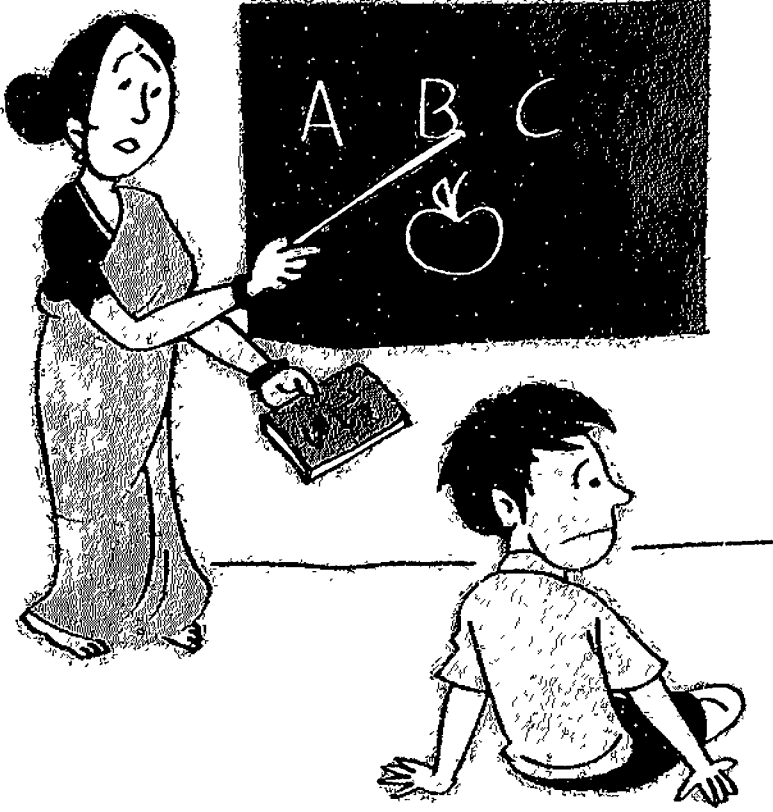
దినసరి కార్యక్రమాల్లో మార్పులేకుండా ఒకేలాగ ఉండాలని అభిలషించడం.
మార్పులను అసౌకర్యాలగా భావించడం.

కొన్ని వేళల్లో ఇతరుల స్పర్శను, తొగిలింతను ఇష్టపడకపోవడం.

స్వప్నమైన కారణమేదీ లేకుండా ఏడవడం, బాధపడటం.

మామూలుగా నేర్పించే పద్ధతుల్లో అసక్తి లేకపోవడం.

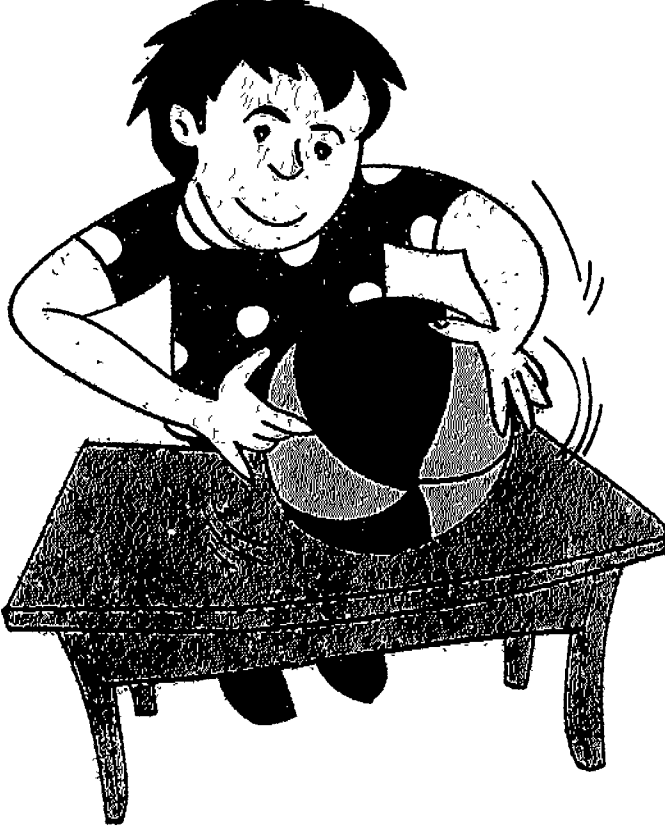

బాధను, నొప్పిని గ్రహించకపోవడం.

విచిత్రంగా ప్రవర్తించడం, ఊరకనే చేతులు తట్టడం.

అవసరం లేకుండానే ఎగిరిదూకడం.

గిర్రున తిరిగే వస్తువులంటే బాగా ఇష్టపడడం. అందులోనే మునిగివుండడం.

అర్థం చేసుకోకుండానే చెప్పినమాటల్నే చెప్తూవుండడం.

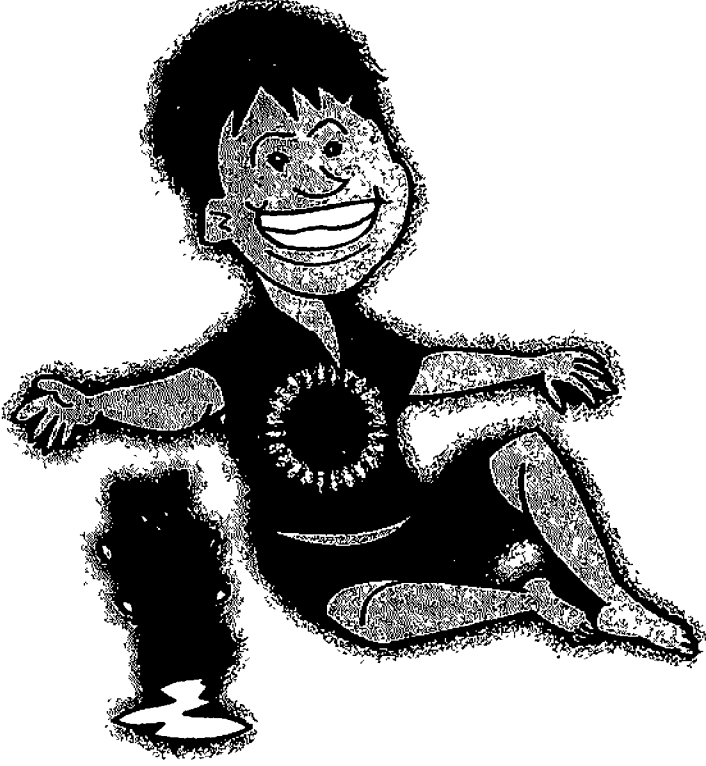
కొన్ని క్రియలను బాగా చేయగలిగినా...
సామాజిక అవగాహనలు బొత్తిగా లేకపోవడం.

తన చూపుడు వేలితో తనకిష్టమైన వాటిని చూపలేకపోవడం.

పేరుతో పెరిచినా.. తిరిగి చూడకుండా ఉండడం.
కొన్ని సమయాల్లో వివేకవంతులు ఉండిపోవడం.

కారణం లేకుండా నవ్వడం.

2

ఆటిజం చరిత్ర

దేని పైనా శ్రద్ధ లేకుండా ఉండడం, తనలో తానే నవ్వుకోవడం, గుండ్రంగా తిరిగే వస్తువులపై అమితాసక్తి చూపడం, పిల్లల నుంచి పెద్దల వరకు ఎవరితోనూ కలివిడిగా ఉండకపోవడం, పెద్ద జనసమూహంలో కూడా ఒంటరిగా ఉండిపోవడం వంటి వాటిని మనం ఈనాడు ఆటిజం లక్షణాలుగా తెలుసుకున్నాం. అయితే దీనిని మొట్టమొదట కనుగొన్న డాక్టర్ ఎంతగా కష్టపడి ఉంటారో.. ఊహించినపుడు ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది.

బిడ్డ పుట్టిన తర్వాత చెవులు వినబడక పోవడం, మాటలు రాకపోవడం, దృష్టిదోషం, శరీరాంగాల పెరుగుదల లోపాలు - వీటన్నిటినీ మనం సులభంగా తెలుసుకోగలం గానీ, ఆటిజాన్ని మాత్రం అంత తేలిగ్గా కనుక్కోలేం.

1943వ సంవత్సరంలో డాక్టర్ లియో కానర్ ప్రపంచానికి 'ఆటిజం' పదాన్ని పరిచయం చేశారు. ఆయన 'ఆప్యాయతల లేమితో ఆటిజం సమస్యలు' (Autistic Disturbances of Affective Contact) అనే తన నివేదికను 'నర్వస్ వైల్డ్' అనే పత్రికలో ప్రచురించారు. అందులోనే తొలిసారిగా ఆటిజం బాధిత బాలల సమస్యలు చర్చించారు.

తల్లిదండ్రుల ప్రేమాభిమానాలు, వాత్సల్యం పొందలేకపోవడం వల్లే పిల్లలు ఆటిజం బారిన పడతారని కానర్ అభిప్రాయం. కానీ ఇది పూర్తిగా తప్పు అభిప్రాయమని తర్వాతి కాలంలో ఋజువైంది. అయితే ఆటిజం అనే లోపాన్ని మొట్టమొదటగా కనుగొని,

దానిని నిర్ధారించేందుకు ప్రయత్నించిన వ్యక్తిగా ఆటిజం చరిత్రలో డాక్టర్ కానర్ పాత్ర ప్రధానమైనదే.

‘ఆటిజం’ అనే పదానికి అర్థం నిఘంటువు ప్రకారం ‘వాస్తవాన్నుంచి దూరంగా పారిపోవడం’ అని ఉంది. ఈ లోపం ఉన్న పిల్లలు వాస్తవాన్ని, నిజాన్ని, యథార్థాన్నీ ఎదుర్కోలేక, వాటికి దూరంగా బతుకుతున్నట్టు కానర్ భావించి ఉండవచ్చు.

సరిగ్గా ఈ కాలంలోనే డాక్టర్ హాన్స్ ఆస్పెర్జర్ కూడా ఇలాంటి లోపాలు కొంచెం పెద్ద పిల్లల్లో కూడా ఉంటున్నాయని తెలుసుకున్నారు. 1944లో ఆయన జర్మన్ భాషలో తన అధ్యయనాన్ని వెలువరించారు. ఆయన కనుగొన్న ఆటిజంకు (మాట్లాడగలిగినా.. ఇతరులతో కలసివుండటానికి ఇబ్బందిపడే లక్షణానికి) తదనంతర కాలంలో ఆయన పేరే (ఆస్పెర్జర్) పెట్టారు.

కానర్ పరిశోధించిన ఆటిజం బాధితులలో తొలివారైన డొనాల్డ్ ట్రిప్లెట్ తర్వాత పూర్తిగా ఆ లోపం నుంచి విముక్తుడై, సహజమైన జీవితం గడుపుతున్నాడనే విషయం 2010లో తెలిసింది. ఇది ఆటిజం బాధిత పిల్లల తల్లిదండ్రులకు ఎంతో విశ్వాసం కలిగించింది.

ఆటిజాన్ని విస్పష్టంగా తెలుసుకోలేకపోయినట్లే, దాని చికిత్సా పద్ధతులను కూడా కచ్చితంగా ఇవీ అని మనం నిర్ధారించి చెప్పలేము. ఒక పిల్లవాడికి మేలు చేసిన చికిత్స పద్ధతి యథాతథంగా మరో పిల్లవాడికి పనిచేస్తుందని చెప్పలేం. అందువల్ల చికిత్స ఎంపిక చేసుకొనే బాధ్యత ఆటిజం పిల్లల తల్లిదండ్రులకే ఉంది. ఈ ఆటిజం, తాము ఏదైనా నేరం చేశామా అనే భావనను తల్లిదండ్రుల్లో కలిగిస్తుంది. పాపం, వారు ఆ అపరాధభావనతో బాధపడుతుంటారు.

ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్

ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్ (A.S.D.) లోపం గురించి మనందరం అర్థం చేసుకోవాలి. ఆటిజం అనేది ఒక బిడ్డ పెరుగుదలలో వచ్చే అనేక క్లిష్ట సమస్యలతో కూడినది. ముఖ్యంగా ఇతరులతో సంబంధాలు, నలుగురిలా ప్రవర్తించడం వంటి విషయాల్లో లోపాలు ఉంటే. ఆ బిడ్డకు ఆటిజం ఉందని అనుకోవచ్చు. ఈ పిల్లలు ఒకేలాంటి పనులను మరలా మరలా చేస్తుండడం, గుండ్రంగా తిరిగే వస్తువులను అలుపు, సొలుపూ లేక చూస్తూ ఉండడం వంటి విభిన్నమైన లక్షణం కలిగి ఉంటారు. మూడవ ఏట నుంచి 5వ ఏట వరకు మాత్రమే వీరిలో ఇలాంటి ఆటిజం లక్షణాలు పెంపొందుతాయని చెబుతారు (ఆ వయస్సులోనే వారిలో ఆటిజం లక్షణాలు ఉచ్చ స్థితిని చేరుకుంటాయి).

సాధారణ మానవుల మెదడు ఒక అంశాన్ని చూడడం, వినడం, తాకడం ద్వారా దాన్ని పరిశీలించి, అర్థం చేసుకుంటుంది. అయితే ఇలా ఆయా జ్ఞానేంద్రియాల సంకేతాలు గ్రహించి, వాటి అన్వయీకరణ ద్వారా సంబంధిత అంశాన్ని అర్థం చేసుకొని తదనుగుణంగా వ్యవహరించే స్వభావం ఆటిజం బాధిత పిల్లల మెదడులో తక్కువగా ఉండటం వల్ల వారి ప్రవర్తన ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది.

పలురకాల లోపాలన్నిటినీ కలిపి 'ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్' పేరిట చెబుతారు. బాలల మెదడు పెరుగుదలలో ఏర్పడే సమస్యలకు సంబంధించిన లోపాలను ఈ గొడుగు పేరు కింద వివరిస్తారు. ఆటిజం అనేది ఈ గొడుగులోని ఒక అంతర్గతాంశమే. అన్నిటికీ ఎల్లప్పుడూ ఒక్కొక్క ప్రత్యేక పేరు చెప్పడం ఇబ్బందికరం కనుకనూ, ఇవన్నీ ఇంచుమించు

ఒకే రకమైన లోపాలుగా ఉన్నందువల్లనూ, వీటన్నిటినీ అటిజం అనే సామాన్య పేరుతో పేర్కొంటారు. ఇప్పుడు అటిజం స్పెక్ట్రం డిజార్డర్ కిందకు వచ్చే లోపాలన్నింటినీ విడివిడిగా చూద్దాం.

(A.S.D.) అనే శీర్షిక కింద వచ్చే లోపాలు :

1. అటిజం
2. అస్పెర్జర్ సిండ్రోమ్ (Asperger Syndrome)
3. ప్రభావిత పెరుగుదల క్రమరాహిత్యాలు (Pervasive Developmental Disorders)
4. ప్రభావిత పెరుగుదల క్రమరాహిత్యాలుగా పేర్కొన జాలనివి (Pervasive Developmental Disorders not otherwise specified)
5. రెట్ సిండ్రోమ్ (Rett Syndrome)
6. బాల్యపు అసమగ్రత లోపం (Childhood Disintegrative Disorder - CDD)

అటిజం

మూడేళ్ళకన్నా చిన్న పిల్లల్లో కింది పెరుగుదల లోపాలు లేదా ప్రత్యేకమైన వ్యత్యాసాలు కనబడితే అవి అటిజం తాలూకు లక్షణాలని మనం భావించవచ్చు :

1. మనస్సులోని భావాన్ని సైగలతోనో, మాటలతోనో తెలియజేయలేక పోవడం.
2. ఇతరులతో కలివిడిగా ఉండకపోవడం.
3. ఇతర పిల్లలతో ఆడుకోవడం, వారితో కలసి ఆనందించడం కొరపోవడం.
4. కొన్ని పనులను మాత్రమే మళ్ళీ మళ్ళీ అదే విధంగా చేస్తూ ఉండడం. బహుకొద్ది విషయాల్లో మాత్రమే ఆసక్తి చూపడం.

అస్పెర్జర్ సిండ్రోమ్

ఈ లోపం సాధారణంగా 10 ఏళ్ళ వయస్సు దాటాక కనబడుతుంది. దీనికి కారణమేమిటంటే, ఈ లోపమున్న పిల్లలు మాట్లాడడంలోనూ, ఇతరుల మాటలను అర్థం చేసుకోడంలోనూ ఎలాంటి లోపం ఉండదు. మరీ చెప్పాలంటే, ఈ లోపమున్న పిల్లలు చాలావరకు మిగతా వారికన్నా ఎక్కువ పరిజ్ఞానంతో ఉంటారు.

సమస్యంతా ఏమిటంటే.. వారు ఇతరులతో కలసి మెలసి వ్యవహరించలేరన్నదే. వీరు పెరిగేకొద్దీ వారిలో ఉన్న ఈ సమస్య బాగా బయటపడుతుంది. (ప్రపంచంలోని ఎందరో గొప్ప వ్యక్తులు ఈ లోపంతో బాధపడ్డారు). ఈ లోపాన్ని 'గ్రీక్ సిండ్రోమ్' లేదా 'లిటిల్ ప్రొఫెసర్ సిండ్రోమ్' అని అంటారు.

ప్రభావిత పెరుగుదల క్రమరాహిత్యాలు (Pervasive Developmental Disorders),

నిర్ధారితం కాని ప్రభావిత పెరుగుదల క్రమరాహిత్యాలు (Pervasive Developmental Disorder not otherwise specified)

ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్ గొడుగు కిందికి రాని ఇతర ఆటిజం లోపాలు వర్గీకరణ చేయలేనివిగా కొన్ని ఉంటాయి. వీటితో ప్రభావితమైన పిల్లలను మనం ఈ శ్రేణిలో ఉంచవచ్చు.

రెట్ సిండ్రోమ్

ఈ లోపం అమ్మాయిలకు మాత్రమే ఉంటుంది. ఈ లోపం ఉన్న అమ్మాయిల తలలు అత్యంత మెత్తగా ఉంటాయి. వారు తమ చేతులను పూర్తిగా ఉపయోగించుకోలేరు. ఈ లోపం సాధారణంగా జన్మవుల ద్వారా వస్తుంది. ఈ రెట్ సిండ్రోమ్ను వైద్య పరిశోధనల్లో కనుగొనే అవకాశముంటుంది.

బాల్యపు అసమగ్రత లోపం (Childhood Disintegrative Disorder - CDD) :

ఈ లోపం ఉన్న పిల్లలు ఇతర ఆటిజం బాధిత పిల్లల్లాగా కాక, మామూలుగానే మాట్లాడుతారు. సాధారణంగానే ఇతరులతో వ్యవహరిస్తారు. అయితే, వీరి మాట్లాడే తీరు, వ్యవహార విధానం అకస్మాత్తుగా లోపభూయిష్టమై ఆటిజం దాడికి గురౌతారు.

ఇలాంటి వర్గీకరణలు కొంతవరకు మనకు ఆటిజాన్ని అర్థం చేసుకొనేందుకు ఉపయోగ పడవచ్చు. అయినా, ఆటిజానికి సంబంధించి స్పెక్ట్రంలో వున్న లోపాలన్నిటినీ మనం కచ్చితంగా నిర్ధారించలేము. ప్రతి విభాగంలో దానికి సంబంధించిన లక్షణాలు ఒక్కొక్క పిల్లవాడిలో ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటాయి. సామాజిక సంబంధాల తీరులో, భాష / సైగల ద్వారా తమ భావాలను వారు వ్యక్తీకరించే పద్ధతిలో ఆటిజం లోపాలు మాత్రం అందరిలోనూ ఉంటాయి.

4

ఒప్పు - తప్పు

'ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్' (A.S.D.) అనేదానిని మనం మానసిక మందగమనం, మానసిక లోపం అని అర్థం చేసుకోవచ్చు. కొందరు దీనిని స్వయంకృషి లోపం అని కూడా అంటారు. ఈ పదం సరియైనదనే అనిపిస్తోంది. సాధారణంగా ఆటిజం లోపాలు ఇవి అని కచ్చితంగా నిర్ధారించలేము. దీనికి గురైన పిల్లల్లో ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో విధమైన సమస్యలుంటాయి. వీరందరినీ ఒకే వర్గీకరణలో తెచ్చినపుడు, దానిని 'ఇండ్రీయజ్ఞాన గ్రహణ శక్తి (Sensory) సమస్య'లని పేర్కొనవచ్చు.

ఈ బాధితులను మామూలు స్థితికి తీసుకొచ్చేందుకు సెన్సరీ చికిత్సలు (సెన్సరీ థెరపీలు) అత్యంత ప్రధానమైనవి. అయితే వీటి గురించి తల్లిదండ్రులకూ, థెరపిస్టులకూ కూడా కావలసినంత అవగాహన లేకపోవడం దురదృష్టకరం.

కట్టుకథలు, వదంతులు కొందరు అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులతో వ్యాపింపజేస్తూ ఉంటారు. అయితే, ఉండకూడని వైద్య రంగంలో కూడా ఈ ధోరణి ఉంది. ఆటిజం గురించి రకరకాల అభిప్రాయాలు ఈ రంగంలో వ్యాప్తిలో ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని తప్పు అభిప్రాయాలు. వాటికి కింది వివరణలు చాలు:

◆ ఆటిజం బాధితులందరూ ఒకేవిధంగా ఉంటారు.

తప్పు. వాస్తవానికి ఆటిజం ప్రభావం ఒక్కొక్కరిపై ఒక్కో విధంగా ఉంటుంది. అయితే అందరి పిల్లలకు సామాన్యంగా ఉండే అంశం ఏమిటంటే.. వారు ఇతరులతో వ్యవహరించడంలో సమస్యలు ఎదుర్కోవడం. కనుక మనకు తెలిసిన ఆటిజం బాధిత పిల్లవాడిని చూచి, అందరినీ ఒకే విధంగా భావించరాదు.

- ◆ ఆటిజం బాధితులకు భావోద్వేగాలు ఉండవు.

ఇది కూడా నిజం కాదు. ఆటిజం పిల్లలు ఇతరుల పట్ల అభిమానం చూపడంలో ఎలాంటి కొరతా ఉండదు. అయితే అభిమానాన్ని వ్యక్తీకరించడంలో ఒక్కొక్కరి ధోరణి ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటుంది.

- ◆ వీరు సామాజిక సంబంధాలు కలిగి ఉండలేరు.

ఇది కూడా తప్పే. వారు అత్యంత విస్తృతమైన మిత్రబృందాన్ని ఏర్పరచుకోలేక పోయినా.. కొందరితో మాత్రం పట్టణమైన సంబంధాలు కలిగి ఉంటారు. ముఖ్యంగా తన కుటుంబ సభ్యుల పట్ల, తనలాగే ఉన్న ఇతర ఆటిజం బాధితుల పట్ల స్పష్టమైన, సన్నిహితమైన సంబంధాలనే నిర్వహిస్తారు. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఆటిజం యువతీ యువకులు కొందరు పరస్పర ప్రేమతో పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్నారు. ఆనందంగానే జీవిస్తున్నారు.

- ◆ ఆటిజం బాధితులు ప్రమాదకారులు

కచ్చితంగా చెప్పలేం. ఆటిజం బాధితులు కొన్ని సందర్భాల్లో మూర్ఖంగా, మొరటుగా నడచుకున్నా... అందుకు కారణం వారి భయసందేహాలు, అగ్రహవేశాలు. కొన్ని సమస్యల పల్ల కూడా వారు అగ్రహంతో ఊగిపోతారు. అయితే ఆటిజం కారణంగానే వారు క్రూరమైన దౌర్జన్యాలకు పాల్పడతారనేది అవాస్తవం.

- ◆ ఆటిజం బాధితులు అపారమైన నైపుణ్యం గలవారు.

కొందరు కొన్ని రంగాల్లో, కొన్ని విషయాల్లో అపారమైన పరిజ్ఞానం కలిగి ఉండడం సంభవమే. అయితే వారిలో ప్రతిఒక్కరూ ఏదైనా ఒక విషయంలో తప్పక నిపుణులుగా ఉండాలని మనం ఆశించడం తప్పు. వీరిలో అత్యధికులు సాధారణ స్థాయి తెలివితేటలతోనే ఉన్నారు. కొంతమంది మాత్రమే సరాసరి పరిజ్ఞానానికన్నా తక్కువ పరిమాణంలో ఉన్నారు.

- ◆ వీరికి మాట్లాడే సామర్థ్యం ఉండదు.

తప్పు. ఆటిజం బాధితుల్లో కొందరు మాట్లాడలేకపోవడం, సైగలతోనే తమ భావాలను వ్యక్తం చేయడం నిజమే అయినప్పటికీ, అత్యధికులు కొంతవరకు మాట్లాడగలుగుతారు, బాగా రాయగలుగుతారు. ఈ రుగ్మత నుంచి విముక్తమైనవారు ఆ తర్వాత కాలంలో ఉత్తమ రచయితలుగా కూడా పేరుప్రఖ్యాతులు సంపాదించారు.

◆ ఆటిజాన్ని పూర్తిగా నయం చేయవచ్చు.

ఇది కూడా తప్పు. ఆటిజం అనేది వ్యాధి కాదు. అది ఒక లోపం మాత్రమే. మధుమేహం, రక్తపు పోటు మొదలగునవి ఈనాడు ఎలా అత్యంత సాధారణమైన వ్యాధులైపోయాయో మనకు తెలుసు. వాటిని పూర్తిగా 100% నయం చేసుకోలేము కూడా. ఇలాంటిదే ఆటిజం కూడా. కానీ ఆటిజం బాధితులను నిరంతర శిక్షణ ద్వారా మామూలు స్థితికి తీసుకురావచ్చు.

◆ దండనే ఉపయోగకరం

ఇది చాలా తప్పు. ఆటిజం ప్రభావితమైన పిల్లలకు శిక్షణనిచ్చే కొందరు వారిని కొట్టి, తిట్టి, భయపెట్టి, నయం చేయవచ్చని భావిస్తారు. కొట్టడం ద్వారా మనం చెప్పిన పనిని చేయించవచ్చు. అయితే ఈ భయం వారి మానసిక స్థితిలో తెచ్చే మార్పును మనం ఊహించలేము. ప్రస్తుతం మంచి పిల్లల్నే కొట్టరాదనే అవగాహన సర్వత్రా వ్యాపించింది. ఈ పరిస్థితిలో సరియైన శిక్షణ, చికిత్స ద్వారానే, వృత్తులలో శిక్షణ ఇచ్చే చికిత్స (Occupational Therapy) ద్వారానే వారిని మనం సరిచేయగలం. శిక్షణ పొందిన కొందరు థెరపిస్టులు పొరబాట్లు చేయడమేగాక, ఆ పిల్లల తల్లిదండ్రులకు కూడా తప్పుడు సంకేతాలిచ్చి పంపడం దురదృష్టకరం.

సెన్సరీ సమస్యలు- I

(ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్యలు)

చిన్నప్పటినుంచి మనకు అలవడిన అనేక అలవాట్లలో ఒకటి.. దీపావళి వంటి పండుగలను ఆర్థాటంగా చేసుకోవడం. అలాంటి సందర్భాల్లో తప్పకుండా బాణసంచా, టపాసులు కాల్చడం ఆనవాయితీ. ఇప్పుడైతే శవయాత్రలకు కూడా వీటినుపయోగిస్తున్నారు. క్రికెట్లో విజయానికి కూడా వీటితో సంబరాలను చేసుకుంటారు.

ఆనందోత్సాహాలకు మనం కాల్చే ఈ పేలుడు శబ్దాలు కొందరికి అత్యంత ఇబ్బందికరంగా ఉంటాయన్న విషయం మనకు తెలుసా? అలాంటివారు దిక్కులు పిక్కటిల్లే ఆ శబ్దాలకు తీవ్రంగా తల్లడిల్లుతారు.. తమ సహజ మానసిక స్థితి కోల్పోయి.. అత్యంత అమానవీయంగా కూడా మారిపోతారు. ఈ విషయం కూడా మనలో చాలామందికి తెలియదు.

‘స్వయంకృషి లోపం’ అని చెప్పబడే ఆటిజం బాధితులు చాలామంది అత్యంత అధిక శబ్దాలకు భయపడేవారే.

ఆటిజం బాధితుల తల్లిదండ్రులు కొందర్ని ఒక చికిత్సాకేంద్రంలో కలసి నేను మాట్లాడినప్పుడు వారిలో చాలామంది, ‘పండుగల్లోకెల్లా చాలా భయంకరమైన పండుగ దీపావళినండి. దీపావళి వస్తోందంటేనే మా పిల్లవాడికి ఎలావున్నా. తల్లిదండ్రులమైన మాకు మాత్రం దిగులు పట్టుకుంటుంది’ అని చెప్పారు.

ఆటిజం బాధితులైన పిల్లల్లో ఇంచుమించు అందరూ సెన్సరీ సమస్యలతోనూ బాధపడుతున్నారు. వారి బాధలు పొచ్చు తగ్గులుగా ఉండవచ్చు గానీ, ‘అడిటరీ’ (Auditory) సమస్య (వినికిడి సమస్య) మాత్రం ఎక్కువమందికి ఉంటుంది.

‘సెన్సరీ సమస్య’ అంటే ఏమిటనే ప్రశ్న ఉదయించవచ్చు. దీని గురించి వివరంగా తర్వాత చూద్దాం. దానికి ముందు ఒక సంఘటన చెబుతాను. డాక్టర్లు, థెరపిస్టులు,

ఆటిజం పిల్లల తల్లిదండ్రులు మొదలగు చాలామందికి దీనికి సంబంధించిన అవగాహన అత్యంత తక్కువగానే ఉందనేందుకు ఆ సంఘటన నిదర్శనం.

నిమ్మి 7 ఏళ్ళ అమ్మాయి. తల్లిదండ్రులకు ముద్దలపాప. తెలివైంది కూడా. ఇంగ్లీష్ అక్షరాలు గబగబా రాసేస్తుంది. చదివేస్తుంది. పెన్ను పట్టి రాయలేదు గానీ, ఒక్కసారి ఆ అక్షరాలను చూస్తే చాలు. వాటిని అలాగే కంప్యూటర్లో టైప్ చేసేస్తుంది. అయితే ఆ అమ్మాయికి ఆటిజం అనే సమస్య ఉందని నాలుగో ఏట మాత్రమే తల్లిదండ్రులు కనుగొన్నారు.

అప్పటి నుంచి థెరపీలని, మందూమాత్రలని, డాక్టర్లనీ వారు డబ్బు ఖర్చుచేస్తూ ఎక్కడెక్కడికో తిరుగుతూ ఉన్నారు. ఆ తల్లిదండ్రులిద్దరూ భారతదేశంలోని ఒక విదేశీ బ్యాంకులో అధికారులు.

నేను నిమ్మిని చూడాలని వారింటికి వెళ్లినపుడు, ఆ అమ్మాయి నేలపై దొర్లుతూ పెద్దగా అరుస్తుండడం చూశాను. ఆ పాప తల్లిదండ్రులు నిమ్మిని ఎంతగానో సముదాయిస్తున్నారు. అయితే అమ్మాయి కోపం ముందు వారు నిలువలేక పోతున్నారు. కాసేపటి తర్వాత లేచి నిలబడిన నిమ్మి, గుండ్రంగా, వేగంగా పరుగిడనారంభించింది. 10 నిమిషాలదాకా అలా పరుగెత్తి, పరుగెత్తి తానుగానే నెమ్మదించింది.

తదనంతరం ఆ తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను వారిని ఒక ప్రశ్న అడిగాను: 'నిమ్మి సెన్సరీ డైట్ (నాడీ వ్యవస్థను చల్లబరిచేందుకు రోజంతా చేయించాల్సిన పనులు) కోసం ఏం చేస్తున్నారు?' వారికి నా ప్రశ్న అర్థం కాలేదు. 'ఆటిజం పిల్లలకు సెన్సరీ సమస్యలు ఎక్కువగా ఉంటాయని డాక్టర్లు చెబుతారు. వీటికి కొంతైనా ఉపశమనం లభించే వారు ప్రశాంతంగా ఉండగలుగుతారు. మీ ఇంటికి దగ్గర్లో ఏదైనా పార్కు ఉంటే.. రోజూ నిమ్మిని అక్కడికి తీసుకెళ్లండి. అక్కడున్న క్రీడాసాధనాలు, ముఖ్యంగా ఊయలలు వీరికెంతగానో ఉపయోగపడతాయంటారు థెరపిస్టులు' అని నేను చెప్పగానే ఆయన జవాబు నన్ను ఆశ్చర్యపరచింది.

'ప్రారంభంలో అలాగే రోజూ పార్కుకు తీసుకెళ్ళాం. అయితే ఈ అమ్మాయి ఒక్కసారి ఊయల్లో కూర్చుంటే.. దిగనే దిగదు. పార్కుకొచ్చిన ఇతర పిల్లలు, వారి తల్లిదండ్రులు మనసులోనే గొణుక్కుంటూ ఉంటారు. అందువల్లే ఇప్పుడు నిమ్మిని పార్కుకు తీసుకెళ్లడమే లేదు' అన్నాడాయన.

అయితే తమ పంచేంద్రియాల నాడీ సంబంధమైన అవసరాలు ఏమిటో ఆటిజం బాధిత పిల్లల్లో చాలామందికి చక్కగా తెలుస్తాయి. వారు తమకు కావల్సినంత సేపు పార్కులో ఎగరడం, దూకడం, ఊయ్యాల ఊగడం, అరవడం ఇతర శబ్దాలు చేయడం వంటి క్రియల ద్వారా తమకు అవసరమైన 'సెన్సరీ డైట్'ను సమకూర్చుకుంటారు. తద్వారా సమస్థితిని అంటే స్థిరత్వాన్ని పొందేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. నాకు తెలిసిన ఈ విషయాలను నిమ్మి తల్లిదండ్రులకు చెప్పాను.

6

సెన్సరీ సమస్యలు- II

(ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్యలు)

సెన్సరీ సమస్య బాధితుడైన ఒకరు చెప్పింది. 'ఇలా నా సమత్వ స్థితి భగ్గుమైనప్పుడు, నేను విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తాను. ఏకకాలంలో 40 టీవీ ప్రోగ్రాములు చూస్తే ఎలాగుంటుందో.. అలాంటి గందరగోళానికీ, అసౌకర్యానికీ గురౌతున్నట్లు అనిపిస్తుంది. 'ఇలా చెప్పినతను 'సెన్సరీ ఓవర్లోడ్' (ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్య) తో ఇబ్బంది పడుతున్నవాడు. మామూలు మనుషులు ఈ పరిస్థితిని ఊహించనైనా ఊహించలేరు.

చూడడం, వినడం, రుచిచూడడం, వాసనచూడడం, స్పృశించడం - ఈ పంచేంద్రియ జ్ఞానాలను మెదడు గ్రహించడాన్ని ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి అని చెప్పవచ్చు. దీన్ని కళ్ళు, చెవి, నాలుక, ముక్కు, చర్మం ద్వారా మెదడు గ్రహిస్తూ ఉంటుంది. పంచేంద్రియాల ద్వారా మెదడుకు వచ్చిచేరే ఈ సమాచారం ప్రాతిపదికగానే ఆ సమాచారానికి మానసిక ఉద్వేగాలపరంగానూ, శారీరక క్రియల ద్వారానూ ప్రతిస్పందిస్తున్నాం. సాధారణంగా వీటిలో చాలావరకు అనియంత్రితంగా జరిగిపోతుంటాయి. అందువల్ల మనం వీటిని పట్టించుకోము. అయితే ఆటిజం బాధితులకు ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణ శక్తులను స్వీకరించడంలోనూ, వాటిని విభజించి, చూసి, అర్థం చేసుకోవడంలోనూ ఎన్నో చిక్కులు ఉంటాయి. వాటిలో చిక్కుకుని వారు మానసిక అశాంతిని, ఒత్తిడిని అనుభవిస్తారు. కొందరు ఆటిజం పిల్లలైతే, శారీరక బాధలను కూడా అనుభవిస్తారు. ఇది వారి ప్రవర్తనను వెంటనే ప్రభావితం చేస్తుంది.

పంచేంద్రియాలద్వారా మెదడును చేరుకొనే స్పర్శ, శ్రవణం, వీక్షణం, ఆఘ్రూణం, జిహ్వ మాత్రమేగాక ఇంకా రెండు రకాల సెన్సరీలు (ఇంద్రియ జ్ఞానాలు) కూడా ఉన్నాయి.

అవి :

1. సమస్థితి (Balance or 'Vestibular')
2. శరీర స్పృహ (body awareness or 'proprioception').

ఆటిజం బాధితులైన పిల్లలు ఈ 7 విధాలైన భావోద్వేగాలకు అతిగానో లేదా మితంగానో ప్రతిస్పందిస్తారు. (over or under-sensitive / 'hypersensitive' or 'hyposensitive').

ఇదివరకు చెప్పినట్లు ఆటిజం సైక్లోమ్ లో ఉన్న పిల్లల్లో ఎవరి సమస్యలు వారికి ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. కనుక ఇక్కడ పేర్కొనే సమస్యలు అన్నీ, అందరికీ ఉండాలని లేదు.

'సెన్సరీ' గురించి వ్రాయాలనుకొన్న తర్వాత ఆయా డాక్టర్లతో, థెరపిస్టులతో మాట్లాడినపుడు.. ఈ సమస్యలో అంతర్గతంగా, వరుసగా అనేక దశలు ఉన్నట్లు తెలుసుకున్నాను. వారు చెప్పిన అంశాలను సరళంగా చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

1. చూపు
2. శబ్దం
3. స్పర్శ
4. రుచి
5. వాసన
6. సమస్థితి
7. శరీర స్పృహ

ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తికి సంబంధించినంతవరకు పై చెప్పిన 7 అంశాలూ ప్రధానమైనవే.

7

సెన్సరీ సమస్యలు- III

(ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్యలు)

ఈ ఏడు విధానాలను, వాటి స్థితిగతులను ఈ అధ్యాయంలో తెలుసుకుందాం.

1. చూపు (Sight) : దీనికి ఉపయోగపడే ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణ శక్తులు కళ్ళ రెటీనాలో ఉన్నాయి. ఇవి వెలుగు పడి ప్రకాశిస్తాయి. వీటిద్వారా మనం ఒక పదార్థం, పరిమాణం, రంగు, రూపం మొదలగు వాటిని తెలుసుకుంటాం. అయితే ఈ గ్రహింపు పొందేందుకు ఆటిజం బాధితులు కింద పేర్కొన్న సమస్యలను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు ఎక్కువగానో, తక్కువగానో ఎదుర్కొంటారు.

అ) అల్ప ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సామర్థ్యం

(Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. వస్తువులు రంగు వెలిసిపోయి కనబడతాయి, లేదా వస్తువుల లక్షణాల్లో కొన్ని తెలిసీ, మరికొన్ని తెలియకుండా పోతాయి.
2. ఒక దృశ్య కేంద్రంలోని వస్తువులు అస్పష్టంగా తెలుస్తాయి. అంచుల్లో ఉన్న వస్తువులు స్పష్టంగా తెలుస్తాయి. లేదా ఇందుకు భిన్నంగా కేంద్రంలోని వస్తువులు మాత్రం స్పష్టంగా తెలుస్తాయి, కొసల్లోని వస్తువులు అస్పష్టంగా కనబడతాయి.
3. శ్రీ డైమెన్షన్సు (మూడు కొలతలతో ఉండటంను) అర్థం చేసుకోవడంలో

ఇబ్బంది ఉంటుంది. ఇందువల్ల వస్తువులను పట్టుకోవడం, వాటిని విసరివేయడంలో సమస్య ఎదురౌతుంది.

అ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hypersensitive / Over Sensitive) :

1. సంపూర్ణ దృశ్యాన్ని చూడలేకపోవచ్చు. వస్తువులు, దీపాలు లాంటివి ఎగిరి దూకుతున్నట్లు తోచవచ్చు.
2. ఒక దృశ్యం ముక్కలుగా తెలుస్తుంది.
3. ఒక వస్తువును దాని పూర్తి రూపంలో కాకుండా ఆ వస్తువుకు సంబంధించిన ఏదో ఒక భాగాన్ని మాత్రమే చూడటంతో ఆ క్రియ పూర్తి చేయడం.

2. వినికీడి (Sound/ Auditory) : ఆటిజం బాధిత పిల్లలకు అన్నిటికన్నా ప్రధానమైన సెన్సరీ సమస్య వినికీడిలోనే ఉంటుంది. ఎందుకంటే శబ్దాలను గ్రహించలేనపుడు, వారి సమాచార సంబంధమైన సామర్థ్యం అధ్వాన్నంగా తయారౌతుంది.

అ) అల్ప గ్రహణశక్తి సామర్థ్యం (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. ఒక చెవిలో మాత్రమే వినికీడి శక్తి బాగా ఉంటుంది. మరొకదానిలో వినికీడి శక్తి తక్కువగా ఉండవచ్చు, లేదా పూర్తిగా లేకుండా పోవచ్చు.
2. కొన్ని శబ్దాలను అర్థం చేసుకొనే శక్తి లేకపోవచ్చు.
3. ఎక్కువ జన సందోహం, సందడి ఎక్కువైన వాతావరణం వీరికి బాగా ఇష్టమైనవిగా ఉండొచ్చు. తలుపును గట్టిగా మూయడం అంటే వీరికి చాలా ఇష్టం.

అ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hypersensitive / Over Sensitive) :

1. శబ్దాలు వీరికి ఎక్కువగా వినిపించవచ్చు, లేక గందరగోళంగానూ, అస్పష్టంగానూ ఉండవచ్చు.
2. కొన్ని ప్రత్యేకమైన శబ్దాలు మాత్రమే వీరిని ఆకర్షించే విధంగా ఉండవచ్చు. కొన్ని సమయాల్లో చాలా దూరం నుంచి వినిపించే శబ్దాలను కూడా సులభంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.
3. గాలి ద్వారా వినబడే అన్నింటిలో అవసరమైన ఒకదానిని మాత్రమే శ్రద్ధగా

విని, మిగతా అన్నిటినీ తిరస్కరించే (ఫిల్టర్ చేసే) శక్తి వీరి సెన్సరీకి ఉండదు. నేపథ్యంలోని శబ్దాలను కూడా శ్రద్ధగా వినడం వల్ల మిగతా మాటలను వీరు గ్రహించలేరు.

3. స్పర్శ జ్ఞానం (Touch) : ఒక పిల్లవాడు సామాజికీకరణ (Socialization) చెందేందుకు ఇది ఒక అత్యంత ముఖ్యమైన ఇంద్రియజ్ఞానం. ఒక వస్తువును తాకడం ద్వారా మనం అది వేడిగా ఉన్నదా, చల్లగా ఉన్నదా అనేది తెలుసుకుంటాం. ఇదేగాక మనం నొప్పిని, బాధను గ్రహించడం కూడా ఈ స్పర్శజ్ఞానం వల్లే.

అ) అల్ప ఇంద్రియ జ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. ఈ లోపంతో ప్రభావితులైనవారు ప్రతి వారినీ గట్టిగా పట్టుకుంటారు. అలాగే తనను కూడా ఇతరులు పట్టుకోవాలని కోరుకుంటారు.
2. అతీతమైన నొప్పిని ఓర్చుకోగలిగే సామర్థ్యం.
3. తనను తానే గాయపరచుకోవడం.
4. ఘన వస్తువును/ ఒత్తిడిని ఇష్టపడడం. వీరు దళసరి దుప్పటిలో ముడుక్కొని పడుకోవాలనుకుంటారు.

ఆ) అధిక ఇంద్రియ జ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hypersensitive / Over Sensitive)

1. వీరికి స్పర్శ మాత్రమే బాధాకరంగా అనిపించవచ్చు. ఇలాంటివారు ఇతరులు తమను తాకడాన్నే ఇష్టపడరు. ఇందువల్ల మరింతగా ఒంటరివారైపోతారు.
2. చేతితోనూ, కాళ్ళతోనూ దేనినీ తాకడం ఇష్టపడరు.
3. పళ్ళు తోముకోవడమంటేనూ, తలస్నానం చేయడమంటేనూ వీరికి పరమ చిరాకు (తల దువ్వుకోవడం కూడా అంతే)
4. వీరికి కొన్ని దుస్తులు ధరించడమంటే ఇష్టముండదు.

4. రుచి (Taste) : నాలుక పైనన్న బుడిపెలే మనం నోట్లో వేసుకున్న పదార్థాల

రుచులను మెదడుకు తెలియజేస్తాయి.

అ) తక్కువ ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. వీరు అత్యధిక కారమైన ఆహార పదార్థాలను కోరుకుంటారు.
2. వీరు చేతికి ఏది దొరికితే - గడ్డి గాదం అయినా సరే - అది నమలడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఈ లోపాన్ని Pica అంటారు.

ఆ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyper sensitive / Over Sensitive) :

1. ఈ ఆటిజం బాధితులు కొన్ని రుచులను మాత్రమే ఇష్టపడతారు.
2. కొన్ని విధాలుగా వండిన ఆహార పదార్థాలు మాత్రమే వీరికిష్టం. ఉదాహరణకు బాగా రుబ్బిన వంటలంటే ఇష్టంగా తింటారు.

5. ఆప్రూణం (Smell) :

అ) తక్కువ ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. వీరు ఎలాంటి వాసనను తెలుసుకోలేరు. తమ శరీరం నుంచి వెలువడే చెమట వాసన కూడా వీరికి తెలియదు.
2. కొందరు చేతికి ఏ వస్తువు దొరికినా, దానిని తమ నాలుకతో రుచి చూస్తారు. ఆ విధంగా ఆ వస్తువు స్వభావం తెలుసుకొనేందుకు ప్రయత్నిస్తారు.

ఆ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyper sensitive/Over Sensitive) :

1. ఈ బాధితులకు కొన్ని ప్రత్యేకమైన వాసనలు నచ్చవు. వారు సుగంధ ద్రవ్యాలను, అత్తరులను, షాంపుల్లాంటి వాటిని ఉపయోగించేవారి దగ్గరకు కూడా రారు.
2. ఈ పిల్లలకు టాయిలెట్ల ఉపయోగాన్ని నేర్పించడం కూడా చాలా కష్టం.

6. సమస్థితి : చెవి లోపల ఉన్న నరాలకేంద్రం మన శరీర సమస్థితిని (బ్యాలెన్స్‌ను), మన ఉనికిని మనకు తెలియజేస్తుంటుంది.

అ) తక్కువ ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. కొన్ని సందర్భాల్లో వీరు ఎగిరి దూకాలనుకుంటారు, గిరగిరా తిరగాలనుకుంటారు, ఉయ్యాలలూగాలనుకుంటారు. ఇవి చేసినపుడు వారికి సమస్థితి లభిస్తుంది.

అ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyper sensitive / Over Sensitive):

1. శరీరాన్ని నియంత్రించాల్సిన క్రీడల జోలికి పోరు. అలా వెళ్ళవలసినవన్నే చాలా ఇబ్బంది పడతారు.
 2. ఒక పని చేస్తూచేస్తూ దానిని ఆపివేయడం వీరికి చేతకాదు.
 3. కార్లు, బస్సుల్లో ప్రయాణించేటప్పుడు ఒక్కోసారి అది వీరికి పడకపోవచ్చు.
 4. సూటిగా, గట్టిగా భూమిపై కాళ్ళు నిలదొక్కుకొని చేయగలిగే పనులు మాత్రమే వీరు చేయగలరు. దీనికి భిన్నమైన పనులు చేయడానికి భయపడతారు. ఉదాహరణకు సూటిగా, గట్టిగా భూమిపై కాళ్ళు ఉంచలేని పరిస్థితిని వీరు భరించలేరు, భయపడతారు. అంటే పళ్లీలు కొట్టడమంటేనూ, ఎగిరి దూకడమంటేనూ, జాతరల్లో రంగులరాట్నంలో తిరగడమంటేనూ తీవ్రంగా భయపడిపోతారు.
7. శారీరక స్పృహ : మనకందరికీ మన కీళ్ళలోనూ, కండరాల్లోనూ ఉన్న ఇంద్రియ జ్ఞాన గ్రహణ శక్తులే ఆ సామర్థ్యాలను ఇస్తాయి. మనం కుడిచేతిని మన వీపు వెనుక మడిచి పెట్టినప్పుడు, అది మన కళ్ళకు కనబడకపోయినా, ఆ కుడి చేయి ఎక్కడుందనే గ్రహింపు మనకుంటుంది. ఇలాంటి సందర్భాల్లో శారీరక గ్రహణ శక్తి పనిచేస్తుంది.

అ) తక్కువ ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyposensitive / Under Sensitive) :

1. ఈ ఆటిజం బాధితులు వేరొకరి పక్కన నిలబడాల్సి వచ్చినప్పుడు, వారిని బాగా ఒరుసుకొని నిలబడతారు. దీనికి కారణం, వారికి తమ శరీర సరిహద్దు తెలియక పోవడమే. తమ శరీరం ఏ బిందువు దగ్గర ముగిసిపోతుందనే పరిజ్ఞానం వారికుండదు. అందువల్ల ఎక్కడ నిలబడితే ఇతరులపై ఒరుసుకొని నిలబడాల్సిన అవసరం ఉండదనే ఊహ వారు చేయలేరు.
2. వీరు ఒక చోటనుండి మరోచోటికి కదలడానికి, నడవడానికి కూడా అంతగా ఇష్టపడరు. ఎందుకంటే నడిచేటప్పుడు మధ్యలో వచ్చే అడ్డంకులను అధిగమించి వీరు నడవలేరు.

ఇలా ఇతరులపై ఒరుసుకొని తిరగడం, వారిని ఢీకొనడం వంటి విషయాలు శారీరక స్పృహ తెలియకుండానే చేస్తుంటారు.

అ) అధిక ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి (Hyper sensitive / Over Sensitive) :

1. వీరికి సూక్ష్మక్రియలు చేయడం, నైపుణ్యం అవసరమైన పనులు (Fine Motor Skills) చేతకావు. పూ లేసులను కట్టుకోవడం, షర్టుకు బటన్లు పెట్టుకోవడం వంటి పనులు నేర్చుకోవడం కూడా వీరికి అత్యంత కష్టతరంగా ఉంటుంది.

2. ఒక అంశాన్ని చూసేందుకు శరీరం మొత్తాన్ని తిప్పుతారు.

సినస్థీషియా (Synaesthesia) : ఈ క్లిష్ట సమస్య అటిజం బాధితుల్లో కొందరికి మాత్రమే కలుగుతుంది. దీని బాధితులు ఒక ఇంద్రియజ్ఞానాన్ని మరో ఇంద్రియ జ్ఞానం ద్వారానే గ్రహించగలరు. ఉదా: ధ్వనిని వీరు శబ్దంగా కాక రంగుగా గ్రహిస్తారు.

8

సెన్సరీ సమస్యలు - IV

(ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్యలు)

సెన్సరీ సమస్యలతో సతమతమయ్యేవారికి సాయపడేందుకు కొన్ని మార్గాలు, ఉపాయాలు చెబుతుంటారు. అయితే ఈ మార్గాలు, ఉపాయాలు అందరికీ అన్వయించలేము. థెరపిస్టులు, పిల్లల తల్లిదండ్రులు సంప్రదింపులు జరిపి, ఆయా పిల్లవాడికి తగినట్టు క్రింద చెప్పిన మార్గాలను / ఉపాయాలను అనుసరిస్తే మేలు జరగవచ్చు. ఈ వ్రయత్నం చేసి చూడాలి.

దృష్టి సంబంధిత సెన్సరీ సమస్య ఉన్నవారికి

- * ఫ్లోరోసెంట్ లైట్లు అమర్చకుండా ఉండడం.
- * వారు చలువ కళ్ళద్దాలు ధరించేటట్లు అలవాటు చేయడం.
- * కిటికీలు, తలుపులకు తెరలు కట్టి, గదిలోపలికి వచ్చే వెలుగును తగ్గించడం.

శబ్ద సంబంధిత సెన్సరీ సమస్యలకు

- * ఇంటి తలుపులు, కిటికీలు మూసివుంచి, బయటి శబ్దాలు లోపలికి రాకుండా చేయవచ్చు.
- * శబ్దాలు ఎక్కువగా ఉన్నచోటికి ఆ పిల్లలను తీసుకెళ్ళే మునుపే, వారి మనస్థితిని రాబోయే వాతావరణానికి సిద్ధపరచడం.
- * చెవుల్లో ఇయర్ ఫోన్లు తగిలించి సంగీతం వినేందుకు అలవాటు చేయడం.

స్వర్ణజ్ఞాన సంబంధిత సమస్యలకు

* ఎక్కువ దళసరియైన దుప్పట్లను ఉపయోగించడం. స్లీపింగ్ బ్యాగ్స్ అనే నిద్ర సంచులనుపయోగించి నిద్రపోవడం.

ఆటిజం బాధితుడైన పిల్లవాడిని తాకేందుకు మునుపే నిన్ను నేను తాకబోతున్నానని తెలియజేసి తాకాలి. పిల్లవాడి ఎదుటి నుంచే తాకాలి కానీ, వెనుక నుంచి తాకరాదు. ఇలా ఎందుకు చేయాలంటే.. ఆ పిల్లవాడు తనను తాను సిద్ధ పరచుకోవడానికే.

పిల్లవాడిని ఎవరైనా గట్టిగా కౌగిలించుకుంటే, వాడికి చాలా బాధ కలుగుతుందనే విషయం మన జ్ఞాపకంలో ఉండాలి. అందువల్ల ఆ జోలికి పోరాదు.

విభిన్న వస్తువులు, విభిన్న రకాలుగా ఉంటాయి. వాటిని ఆటిజం పిల్లలకు మెల్లమెల్లగా పరిచయం చేయాలి. వారిలో కొందరికి అత్యంత మృదువుగా ఉన్న హల్వా, మైదాపిండి ఉండలు, బురద, బంకమట్టి మొదలగునవి ఇష్టం లేకపోవచ్చు. వారిలోనే మరికొందరికి మెత్తగా ఉండే దూది, టర్కీ టవళ్ళు, వెల్వెట్ వస్త్రాలు, గరుకైన చాక్లీసులు, సిమెంట్ నేల, రాళ్ళ నేల వగైరా నచ్చకపోవచ్చు.

మనం ఓపిగ్గా పళ్ళు తోముకోవడం, తల దుప్పుకోవడం లాంటివి వారికి నేర్పించేస్తే.. క్రమంగా వాటిని వారే చేసుకుంటూ ఉంటారు. అప్పుడు మనం వారిని తాకాల్సిన అవసరం ఉండదు.

వాసన సంబంధిత జ్ఞాన సమస్యలకు

వీలైనంతవరకు వాసనలేని బట్టల సబ్బును, షాంపూలను ఉపయోగించవచ్చు.

వారికి ఇష్టంలేని వాసనలను మినహాయించి సాంబ్రాణి, అష్టగంధం వంటి వాటిని వాడవచ్చు. అవి కూడా వారికిష్టమైన వాసనను ఇవ్వగలుగుతాయి.

సమస్థితి జ్ఞానాన్ని సరిచేసేందుకు

ఉయ్యాల ఊగడం, పార్కులో తిరగటం, గుర్రపు బొమ్మలపై స్వారీచేయడం మొదలగు ఆటపాటలను ప్రోత్సహించవచ్చు. ఇవన్నీ ఆ పిల్లల సమస్థితికి సంబంధించిన పరిస్థితులను చక్కదిద్దుతాయి.

ఒక సంపూర్ణ పనిని కొన్ని భాగాలుగా విడగొట్టి, ఒక్కొక్కటిగా చేసేందుకు వారిని ప్రోత్సహించాలి.

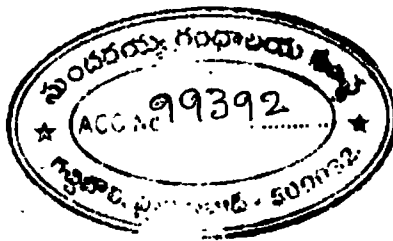
శారీరక జ్ఞాన సమస్యలకు

ఆటిజం బాధిత పిల్లలను వారికి సౌకర్యవంతమైన చోట కూర్చోబెట్టాలి. గదిలోని ఒక మూలలో వారిని కూర్చుండబెట్టేందుకు బదులుగా, గదిమధ్యలో ఒక కుర్చీ వేసి, అందులో కూర్చుండబెట్టవచ్చు.

గదిలోని నేలపై రంగురంగుల రిబ్బన్లను అతికించి, వారు వాటి మార్గంలోనే నడిచేటట్లు చూడాలి. అప్పుడు వారు నడవాల్సిన దారిని గుర్తుపట్టగలరు.

ఎల్లప్పుడూ ఒక వ్యక్తి నుంచి ఒక చేతి దూరంలో నిలబడే మాట్లాడాలని అభ్యాసం చేయించవచ్చు. అప్పుడు వారు తమ చేతిని చాచి, ఎదుటి వ్యక్తిని ఒరుసుకోకుండా దూరంగా నిలబడి మాట్లాడేందుకు అలవాటు పడతారు.

చిన్నచిన్న ఆటపస్త్రువులను ఇంట్లోనే వారికోసం ఏర్పాటుచేయడం ఉత్తమం.

సెన్సరీ సమస్యలు - v

(ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణశక్తి సమస్యలు)

సెన్సరీ సమస్యలవల్ల ఆటిజం పిల్లల శరీరంలో కలిగే మార్పులు - వాటి పరిష్కారాలు :

1. ప్రత్యేకమైన కొన్ని ఆహార పదార్థాలను మాత్రమే తినడం

కొన్ని రకాల ఆహార పదార్థాలు చాలా మెత్తగా ఉంటాయి. కొన్ని గరుకుగా / గట్టిగా ఉంటాయి. ఆటిజం బాధిత పిల్లల్లో కొందరికి మెత్తటి పదార్థాలు నచ్చుతాయి. మరికొందరికి గట్టి పదార్థాలు బాగుంటాయి. కనుక మనం వారికిష్టమైన ఆహారపదార్థాలను మాత్రమే అందించాలి. అయితే ఇతర పదార్థాలను కూడా వారికి అలవాటు చేయాలి.

ఆ పిల్లలు సబ్బునీటిని బుడగలుగా వదిలేటట్లు మనం శిక్షణ ఇస్తే, అది వారి ఊదేశక్తిని పెంపొందిస్తుంది. అలాగే ఈలలు (విజిళ్ళు) వేసేందుకు కూడా ప్రోత్సహించాలి.

2. ప్రత్యేకమైన కొన్ని ఆహార పదార్థాలను మాత్రమే తినడం గాక ఇతర

పదార్థాలను కూడా తమలడం, కొరకడం :

ఇలాంటివి చేసినప్పుడు కొందరు ఆటిజం పిల్లలకు తమ సెన్సరీ అవసరాలను తీర్చుకున్నట్లనిపిస్తుంది. ఇలాంటి పిల్లలకు రబ్బర్ కాని ట్యూబులను, స్ట్రాబులను, కొరకడానికి కష్టమైన ఆహార పదార్థాలను ఫ్రిజ్లో ఉంచి చల్లగా ఇవ్వవచ్చు. ఇలాంటివి కూడా వారి సెన్సరీ అవసరాలను తీర్చేవిగా ఉంటాయి. వీటికి అలవాటుపడితే.. వారు క్రమక్రమంగా ఆహారేతర వస్తువులను రుచిచూడడం, కొరకడం మానుకుంటారు.

3. అపరిశుభ్ర పదార్థాల మధ్య ఆడుకోవడం

కొందరు ఆటిజం బాధిత పిల్లలు చెత్తాచెదారం మధ్య, అపరిశుభ్ర పదార్థాలమధ్య ఆనందంగా ఆడుకుంటూ ఉంటారు. అక్కడి దుర్వాసనను వారు గ్రహించలేరు. అటువంటి వారికి మనం జిగటగా ఉండే ఆహార పదార్థాలు ఇచ్చి మన దారికి మెల్లమెల్లగా తెచ్చుకోవాలి.

4. కొన్ని రకాల దుస్తులు ధరించేందుకు నిరాకరించడం

కొందరికి కొన్ని రకాల వస్త్రాల నేత నచ్చదు. లేదా ఆ వస్త్రాలు శరీరంపై ఉండడం నచ్చదు. మరికొందరు కొత్త బట్టలు ధరించేందుకు నిరాకరిస్తారు. మనం రెడిమేడ్ దుస్తుల్లోని రంగురంగుల లేబుళ్ళను తీసివేయాలి. లేక కొత్త బట్టలను కూడా 1-2 సార్లు ఉతికి, ఎండేసి తర్వాత ధరింపజేయవచ్చు.

5. నిద్రకు ఇబ్బంది

వారికి వినటాన్ని ఆపేందుకు లేదా చూడడాన్ని ఆపేందుకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. అందువల్ల కంటి నిండా నిద్రపోరు. అటువంటి వారికి పాటలు వింటూనే నిద్రపోయే అలవాటు చేయవచ్చు. అప్పుడు బయటి సందడి, శబ్దాలు కూడా వారికి వినబడవు. కళ్ళకు 'బ్లైండర్స్' వాడి వెలుగును దూరం చేస్తే నిద్రపోయేందుకు వారికి సౌకర్యంగా ఉంటుంది.

6. తరగతి గదిలో ఆటిజం పిల్లల సమస్యలు

ఈ సమస్యలు వారి ధ్యానాన్ని భంగపరిచేవిగా ఉండటం వల్ల ఉత్పన్నమవుతాయి. పాఠశాలలో గంటకొట్టడం, మాటలశబ్దం, బెంచీలు, కుర్చీలు జరిపినపుడు వచ్చే శబ్దం, గోడలపై కనబడే చిత్రపటాల ఇబ్బంది మొదలగునవి వారి ఏకాగ్రతకు భంగం కలిగిస్తాయి. అలాంటి పిల్లలను తలుపులకు, కిటికీలకు దగ్గరగా కాకుండా కాస్త దూరంగా కూర్చోబెట్టాలి. దళసరి బట్టలు ధరింపజేయాలి. కర్ర బెంచీలు, కుర్చీలుగాక గాలి బుడగల్లాంటి సోఫాల్లో కూర్చోబెట్టినప్పుడు, వారు శ్రద్ధగా పాఠాలు వినగలుగుతారు. ఈ పరిస్థితులన్నీ ఈనాడు పశ్చిమ దేశాల్లో బాగా వ్యాప్తిలోకొచ్చాయి. మన ఆటిజం పిల్లలకు ఇవి ఎప్పుడు అందుబాటులోకి వస్తాయో?

ఇలాంటి అంశాలన్నీ ఆటిజం బాధిత పిల్లల తల్లిదండ్రులు, పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు, ప్రొఫెషనల్ థెరపిస్టులు, మ్యూజిక్ థెరపిస్టులు అందరూ ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే వారి సంక్షేమంలో వీరందరికీ ప్రధానమైన పాత్ర ఉంది. ఆటిజం పిల్లలు ఒకచోటినుంచి మరోచోటుకు కదిలేందుకు, చక్రాల కుర్చీల్లో సులభంగా వెళ్ళేందుకు పాఠశాల భవనాల్లో మెట్ల కేక, ఏటవాలు నిర్మాణాలు (ర్యాంపులు) కూడా తప్పనిసరిగా ఉండాలి. వారి మానసిక స్థితిగతులననుసరించి ఇళ్లలో కూడా వారికి తగిన సదుపాయాలు కల్పించడం తల్లిదండ్రుల కర్తవ్యం. ఇందుకు తగిన విధంగా మన ఇళ్ళ వాతావరణాన్ని, బడుల వాతావరణాన్ని కూడా మార్చుకోవలసి ఉంటుంది.

ఈ మార్పులు ఆ అమాయక పిల్లల జీవితాలు బాగుపడేందుకు ఉపయోగపడతాయి. పెద్దవారైన తర్వాత వారే తమకు అవసరమైన సదుపాయాలు అమర్చుకోగలుగుతారు.

చికిత్స పద్ధతులు

ఆటిజానికి సంబంధించిన చికిత్స పద్ధతుల గురించి చర్చించడానికి ముందు మనం ఒక విషయం బాగా గుర్తుంచుకోవాలి. ఆటిజం పిల్లలకున్న సమస్యలన్నీ ఒకే లాగ ఉన్నాయి. ఒక్కటే అని మాత్రం నిర్ధారించలేము. అందువల్ల ఏ చికిత్స పద్ధతైనా, ఒక ఆటిజం బాధిత పిల్లవాడిని నయం చేస్తుందని గట్టిగా చెప్పలేము. ఇది ఒక సవాలు లాంటిదే.

చాలామంది వైద్య నిపుణులు చెబుతున్న విధంగా ఆటిజం ఒక వ్యాధి కాదు. అది ఒక లోపం, మానసిక గందరగోళం, క్రమరాహిత్యం మాత్రమే. (It is not a Disease, but a Disorder). దీని చికిత్స పద్ధతులన్నీ ఆ సమస్య తీవ్రతను తగ్గించి, ఆటిజం బాధితులు సాధారణ జీవితం గడిపేందుకు శిక్షణనిస్తాయి. 'మా పిల్లవాడికి రెండు మాసాలు ఆ థెరపిస్టు దగ్గర చికిత్స చేయించాం. బాగైపోయింది' అని ఈ విషయంలో చెప్పనే లేదు. అయితే జీవితాంతం చికిత్స చేయించుకుంటూనే ఉండాలని కూడా ఏమీ లేదు. అలా భావించి భయపడాల్సిన అవసరం లేదు. ఆటిజం బాధితులు మొదట చికిత్సలు, శిక్షణలు పొందిన తర్వాత తమ సమస్యలను తామే పరిష్కరించుకోగలరు. అందులో సందేహమేమీ లేదు.

నాలుగు విధాల చికిత్స పద్ధతులు దీని కొరకు నిపుణులు సూచిస్తుంటారు.

1. ప్రవర్తనకు సంబంధించిన శిక్షణలు - Behavioral Therapies
2. పెరుగుదలకు (అభివృద్ధికి) సంబంధించిన శిక్షణలు - Developmental Therapies
3. విద్యా సంబంధిత శిక్షణలు - Educational Therapies
4. భాషణ శిక్షణ - Speech Therapy

ప్రస్తుతం ఈ నాలుగు శిక్షణలను చాలామంది పిల్లలకు ఇస్తున్నారు. ఈ శిక్షణలన్నీ ఆటిజం బాధితులైన పిల్లలు తర్వాతి దశను అందుకునేందుకు అత్యంత ముఖ్యమైనవి.

ప్రవర్తనకు సంబంధించిన శిక్షణలు

ఇవి ఆటిజం లక్షణాలను తగ్గించేందుకు ఇచ్చేవి. ఉదాహరణకు ఇంద్రియజ్ఞాన గ్రహణ శక్తుల (సెన్సరీ) సమస్యల్లో చెప్పుకున్నట్లు ఇక్కడ కొన్ని ఆటిజం లక్షణాలు పేర్కొందాం.

నోటిలో హైపర్ సెన్సిటివిటీ ఉన్న ఒక పిల్లవాడికి క్రింది చికిత్సా పద్ధతులు అమలు పరుస్తారు.

- ⇒ వేడినీటితోను, చల్లటి నీటితోను మార్చి మార్చి కాపడమిస్తారు.
- ⇒ నోటి లోపలి భాగాన్ని మర్దన చేస్తారు.
- ⇒ ఇందుకు వైబ్రేటర్ ఉన్న బ్రష్లను ఉపయోగించవచ్చు.
- ⇒ ఊదడాన్ని, పీల్చుకోవడాన్ని ప్రోత్సహించాలి.
- ⇒ తన శరీర ఉనికిని గుర్తించేందుకు ఇబ్బంది పడేవారి కీళ్ళలో ఉండే సెన్సరీ కేంద్రం బలహీనంగా ఉండడమే కారణం. కనుక కీళ్ళను ప్రత్యేకంగా మర్దన చేయడం, బ్యాండ్జ్ గుడ్డతో గట్టిగా కట్టి ఉంచడం - ఇవి చేసినపుడు వారి సెన్సరీ సమస్య కొంతవరకు తీరుతుంది.
- ⇒ వారికి సూటిమార్గంలో నడిచేందుకు శిక్షణనివ్వడం, వారు చేసిన ఒక పనిని మెచ్చుకుంటూ ఒక చిన్న బహుమతినివ్వడం - ఇవి కూడా వారి ప్రవర్తనను మెరుగుపరచడానికి ఎంతగానో దోహదం చేస్తాయి.

పెరుగుదల (అభివృద్ధి) సంబంధిత శిక్షణలు

ఆటిజం బాధిత పిల్లల అభివృద్ధి దశలు, వారు ఒక్కొక్క సమయంలో నేర్చుకొనే ఒక్కొక్క విషయాలను అనుసరించి నిర్ణయమవుతాయి. ఒక శిశువు పెరుగుదల (అభివృద్ధి) దశలు ఇలా ఉంటాయి..

- మొదటి మాసం : శబ్దం వచ్చే దిక్కుకు తల తిప్పి చూస్తుంది.
- 2వ మాసం : ఎదుటి వారిని చూసి నవ్వుతుంది.

3వ మాసం : తల నిలుపుతుంది. తల్లిని గుర్తుపడుతుంది.

4వ మాసం : శబ్దాలు చేస్తుంది.

5వ మాసం : బాగా దొర్లుతుంది. ఇతరుల సాయంతో కూర్చో గల్గుతుంది.

6వ మాసం : తన ప్రతిబింబాన్ని అద్దంలో చూసి నవ్వుతుంది. 'ప్పా', 'మ్మా' లాంటి శబ్దాలు చేస్తుంది.

7వ మాసం : ఇతరుల సాయం లేకుండానే కూర్చుంటుంది.

8వ మాసం : దోగాడుతుంది.

9వ మాసం : ఇతరుల సాయంతో నిలబడేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది. కొన్ని సమయాల్లో గోడను పట్టుకొని నిలబడుతుంది. 'మామా', 'పాపా' వంటి రెండక్షరాల పదాలను, 'టాటా' అనే పదాన్ని పలుకుతుంది.

10వ మాసం : ఇతరుల తోడ్పాటుతో చిన్నచిన్న నడకలు నడుస్తుంది.

13, 14వ మాసాల్లో : ఇతరుల సాయం లేకుండానే స్వయంగా నడుస్తుంది.

2వ సంవత్సరంలో : మేడ మెట్లెక్కుతుంది. చిన్న చిన్న మాటలు మాట్లాడుతుంది.

3వ సంవత్సరంలో : మూడు చక్రాల సైకిల్ నడుపుతుంది.

ఈ వరుసలన్నీ సాధారణ పిల్లల పెరుగుదల దశలు. మూడు మాసాల్లో తల స్థిరంగా నిలపడం, 8 మాసాల్లో అంబాడటం, ఒక సంవత్సరానికి నడవడం మొదలగు దశలు సాధారణ పిల్లలకు సహజంగానే వచ్చేస్తాయి. ఇదేగాక ఆ పిల్లలు ధృష్టి సంబంధమైన నాడీకణాల (Optical Neurons) సాయంతో తమ చుట్టూవున్న మనుషులను చూసి, వారు చేసే పనులను గమనించి, తామూ ఆ పనులు ఎలా చేయాలో క్రమేణా నేర్చుకుంటారు. అయితే అటిజం లోపం ఉన్న పిల్లలు తమ చుట్టూ పక్కల ఉన్న మనుషుల కార్యకలాపాలను గమనించలేరు. వారి లాగే చేయాలని ప్రయత్నించలేరు. ఫలితంగా బిడ్డ ఎదుగుదల క్రమం దెబ్బతింటుంది.

తాముగా ఏదీ నేర్చుకోలేని ఈ పిల్లలకు మనమే అన్ని కార్యకలాపాలు నేర్పించాల్సి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు మేడ మెట్లు ఎక్కడం, సూటియైన మార్గంలో

నడవడం, ఎగిరి దూకడం, పరుగెత్తడం మొదలగు వాటిని మనమే మొదట సాయమందించి, వారిచేత చేయించాలి. తదనంతరం వారే మెల్లమెల్లగా వాటిని చేసేందుకు పూనుకుంటారు.

విద్యా సంబంధిత శిక్షణలు

అటిజం బాధిత పిల్లలకు అక్షరాలు, సంఖ్యలు, పదాలు, రూపురేఖలు, రంగులు లాంటి ముఖ్యమైన అంశాలను వారికి అర్థమయ్యే విధంగా విద్యాసంబంధ అభ్యాసాలు చేయించడం ప్రారంభిస్తారు. ఆ తర్వాత వారివారి వయస్సు అనుసరించి ఆ వయస్సుకు తగిన అంశాలను ప్రాయోగికంగా వారికి తెలియజేసేందుకు శిక్షకులు ప్రయత్నిస్తారు.

ఇతర అందరి పిల్లలతో పాటు తరగతి గదిలో కూర్చోని సాధారణ విద్యనార్జించే కాలం దాకా ఈ ప్రత్యేక విద్యా పద్ధతిని అమలు పరచాల్సి ఉంటుంది. 'మాంటీసోరి' బోధనా పద్ధతే వీరికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. అదేగాక ఇలాంటి ప్రత్యేకమైన పిల్లలకు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు కూడా ఉపాధ్యాయ శిక్షణ పాఠ్యక్రమంలో ఒక అధ్యాయం ఉంటుంది. ఆ శిక్షణ పొందిన వారిచేతే వీరికి అభ్యాసం చేయిస్తే మంచి ఫలితాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

అయితే ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వడంతోపాటు వీరిని పిల్లలందరూ చదువుకునే మామూలు పాఠశాలలకు పంపడం కూడా అత్యంత ముఖ్యం. మరీ చెప్పాలంటే ప్రత్యేక శిక్షణ అవసరమైన ఈ పిల్లలను మామూలు తరగతుల్లోనే చేర్చించడం మంచిది. విదేశాల్లో ఈ పద్ధతినే వారు అనుసరిస్తున్నారు. కానీ మన దేశంలో 'ప్రత్యేక పాఠశాలలు' నడపడం విచారకరం.

భాషణ శిక్షణ (Speech Therapy)

అటిజం బాధిత పిల్లల్లో కొందరు మాట్లాడాలనే ప్రేరణ (Speech Stimuli) లేకుండా ఉంటారు. అలాంటి పిల్లలకు భాషణ శిక్షకులు (Speech Language Pathologists) మాటల అభ్యాసం చేయించగలరు.

దీనిని మొత్తంగా భాషణ శిక్షణ అని చెప్పుకున్నా.. ఇందులో 3 దశలుంటాయి.

1. భాషణ శిక్షణ ఇప్పించే సమయంలో పిల్లవాడి గొంతు, ఊపిరితిత్తులు మొదలగునవి సక్రమంగా ఉన్నాయా, లేదా అని తెలుసుకొని, వాటిని సరిదిద్దడం.

2. భాషాశిక్షణ ద్వారా ఆ భాష వునాదులను అర్థం చేసుకునేటట్లు చేయడం, పదాలు, వాక్య నిర్మాణం, వ్యాకరణం వగైరాలను వారిస్థాయిని అనుసరించి నేర్పడం.

3. ఇతరులతో మాట్లాడేందుకు వారికి ఆసక్తి కలిగేవిధంగా వాతావరణం సృష్టించడం. సాటివారితోనూ, పరిసర పరిస్థితులతోనూ కలిసిపోవడం ఆ పిల్లలకు నేర్పించడం.

చిత్రపటాల ద్వారా భాష వ్యక్తీకరణ Picture Exchange Communication System (PECS) :

ఆటిజం బాధిత పిల్లలు ఇతరులతో తమ భావాలను మాటలద్వారా పంచుకోలేనప్పుడు, ఈ చిత్రపటాల ద్వారా భాష వ్యక్తీకరణ అనే పద్ధతిని వారికి నేర్పించాల్సి ఉంటుంది. ఇందుకు పిరమిడ్ అనే కంపెనీ అవసరమైన చిత్రపటాలను తయారుచేసి శిక్షకులకు అందించింది.

మొట్టమొదట ఆ పిల్లలకు అత్యంత ఇష్టమైన వస్తువుల చిత్రపటాలను తీసుకొని ఈ శిక్షణను ప్రారంభించాలి. ఒక పిల్లవాడు తనకు అత్యంత ఇష్టమైన 'కారు' చిత్రపటాన్ని తెచ్చి శిక్షకుడి చేతికిస్తే దానినే ఆ పిల్లవాడి చేతికందించి, ఆడుకునేందుకు ప్రోత్సహించాలి. ఇలా చేసినప్పుడు మనం కోరుకున్నది మనకు తప్పక లభిస్తుందనే గట్టి నమ్మకం ఆ ఆటిజం బాలుడికి కలుగుతుంది. క్రమక్రమంగా భాష ఉపయోగాలను వాడు అవగాహన చేసుకునేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

ఈ శిక్షణను పొందిన పిల్లలు మెల్లమెల్లగా మాట్లాడేందుకు కూడా ప్రయత్నిస్తారు. ఇది ఒక ప్రయోజనం.

ఆరోగ్య సమస్యలు

ఆటిజం బాధిత పిల్లలకు శారీరక అనారోగ్యాలు కూడా ఉండవచ్చు. ప్రధానంగా వీరిని బాధించే రెండు ఆరోగ్య సమస్యలు : 1. నరాల సంబంధిత సమస్యలు (ముఖ్యంగా మూర్ఛరోగం వచ్చే ప్రమాదం వీరికి ఎక్కువగా ఉంది). 2. జీర్ణ సంబంధిత సమస్యలు (అజీర్ణం, విరేచనాలు, వాంతులు).

ఈ సమస్యలకు మనం ఆ పిల్లలను న్యూరాలజీ, గ్యాస్ట్రో ఎంట్రాలజీ వైద్య నిపుణుల వద్దకు తీసుకెళ్ళాలి. ఆ వైద్య నిపుణులు ఆ పిల్లలకు ఆటిజం ఉందని

నిర్దారించినపుడు మెదడు, మెదడుకు వెళ్ళే నరాలు మొదలగు వాటి పరిస్థితిని పరీక్షలద్వారా తెలుసుకొని, వాటికవసరమైన చికిత్సా విధానాలను పాటించడం అవసరం.

ఇతర చికిత్సలు

పైన చెప్పిన చికిత్సా పద్ధతులేగాక కొన్ని ఇతర చికిత్సాపద్ధతులు కూడా అటిజం పిల్లలకు మేలు చేకూర్చవచ్చు. అయితే వాటిని పైన చెప్పిన చికిత్సా పద్ధతులతోపాటే ఇప్పించాలి.

⇒ సంగీత చికిత్స

⇒ నాట్య చికిత్స

⇒ యోగా

ఇవన్నీ అటిజం పిల్లల అసక్తులను కేంద్రీకృతం చేసి, వారి ఆలోచనలకు పదును పెడతాయి. వారిలో ఉన్న అతి ఆలోచనా శక్తిని తగ్గించేందుకు కూడా ఇవి ఉపయోగపడతాయి. కళలు పిల్లల మనస్సును, శరీరాన్ని ఒక సూటియైన రేఖలోకి తెచ్చి, వారి కార్యకలాపాలను క్రమబద్ధం చేస్తాయి.

చికిత్స పద్ధతుల్లో తల్లిదండ్రుల/ పర్యవేక్షకుల పాత్ర

సాధారణంగా మనకేదైనా జబ్బుచేస్తే, ఒక డాక్టరు దగ్గరికెళ్లి, బాధ్యత అంతా ఆయన చేతిలో పెట్టి, ఆయన చెప్పినట్లు మందులు వాడి ప్రశాంతంగా ఉండొచ్చు. డాక్టర్ గారు గరిష్టంగా మన ఆహారంలో కొన్ని మార్పులు చెబుతారు. ఇంతకుమించి మనం మనకొచ్చిన జబ్బు గురించి పెద్దగా ఆలోచించం.

అయితే ఆటిజానికి సంబంధించినంతవరకు చికిత్స అనేది డాక్టర్ సూచించిన మందులను తీసుకోవడం మాత్రమే కాదు. విస్తృతమైన అభ్యాసాలు, శిక్షణలే ఈ పిల్లలను బాగుపరచగలవు. ఇంతకు మునుపే మనం చెప్పుకున్నట్లు ప్రతి బాలుడి సమస్య ఒక ప్రత్యేకమైన సమస్య, అందరిదీ ఒకే సమస్య కానక్కర్లేదు. కనుక ఒక ఆటిజం బాధిత బాలుడికి ఎప్పుడూ ఒకరి ద్వారానే చికిత్స చేయించాలి.

ఆ బాలుడు శిక్షణను ఎలా ఇముడ్చుకుంటున్నాడు, అందువల్ల వాడి ప్రవర్తనలో ఎంతవరకు మెరుగుదల వచ్చిందనే విషయాలను ఎప్పటికప్పుడు థెరపిస్టుకు చెబుతూ ఉండాలి. అప్పుడే ఆయన ఆ బాలుడికి ఇచ్చే చికిత్సలో, శిక్షణలో, అభ్యాసాల్లో ఎలాంటి మార్పులు చేసుకోవాలో అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. కనుక ఆటిజం చికిత్సలో తల్లిదండ్రుల పాత్ర అత్యంత ప్రధానమైనది.

లక్ష్యసరం - తక్షణ కార్యాచరణ

తమ బిడ్డకు ఆటిజం లోపం ఉన్నట్లు విషయం తెలియగానే, తల్లిదండ్రులు షాక్ తింటారు. వేదనకు గురవుతారు. జీవితమే శూన్యమై పోయినట్లు దిగులు పడతారు. అయితే ఇందువల్ల ఎలాంటి మంచి జరగదు. ఈ జబ్బును ప్రార్థనలతో, తీర్థయాత్రలతో

నయం చేసుకోలేము. అయితే ఆ తల్లిదండ్రులు వెంటనే తమ పిల్లవాడి భవిష్యత్తును దృష్టిలో ఉంచుకొని కార్యాచరణకు దిగాలి. ఎందుకంటే 'ఆలస్యం అమృతం విషం' అన్నట్లు అవుతుంది.

తల్లిదండ్రులు పాటించాల్సిన కొన్ని నియమాలు :

ఆటిజంను అవగాహన చేసుకోండి : మీరు ఆటిజం లక్షణాలు, చికిత్స పద్ధతులు మొదలగు వాటిగురించి సమాచారం అంతా సేకరించండి. డాక్టర్ వద్ద, థెరపిస్టు వద్ద మీకొచ్చే సందేహాలన్నింటినీ నివృత్తి చేసుకోండి. వారిని ప్రశ్నించేందుకు సంకోచించకండి. అలాగే చికిత్సకు సంబంధించి మీకు తోచే అభిప్రాయాలను కూడా వారితో నిస్సంకోచంగా పంచుకోండి.

మీ పిల్లలను మీరు అర్థం చేసుకోండి : మీ బిడ్డ ఆటిజానికి ఎంతవరకు గురైవుంది? ముందది తెలుసుకోండి. ఆ బిడ్డలో ప్రత్యేక ప్రతిభలంటూ ఏవైనా ఉంటే, వాటిని వెంటనే గుర్తించండి. వాడికేవైనా సెన్సరీ సమస్యలుంటే తెలుసుకోండి. ఆ బిడ్డ ఇష్టాయిష్టాలను మీరు అర్థం చేసుకుంటే, చికిత్సకు అది ఎంతగానో సహకరిస్తుంది.

వాస్తవాన్ని అంగీకరించండి : మీ పిల్లవాడు ఆటిజం బాధితుడని మీరేమీ కలత చెందాల్సిన అవసరం లేదు. ఇతరుల ఎదుట అవమాన పడినట్లు భావించాల్సిన పనిలేదు. ఈ నిజాన్ని దాచాల్సిన అవసరం వూర్తిగా లేదు. ఒక్కసారి మీ బంధువులకు, మిత్రులకు మా అబ్బాయికి ఆటిజం లోపం ఉందని చెప్పేస్తే.. దాని తర్వాత మీరు ఎవరి ఎదుటా సంకోచించే అవసరముండదు.

మన పిల్లవాడిని ఇతర సాధారణ పిల్లలతో పోల్చి, నిరాశ చెందాల్సిన పనిలేదు. మనవాడు ఆయా పనులు చేయలేకపోతున్నాడని అని దిగులు చెందరాదు. వాడు చేసే చిన్నచిన్న పనులను చూసి సంతోషించడం అలవాటు చేసుకోండి. అప్పుడు మీ బాధ చాలావరకు తగ్గిపోతుంది.

నిరాశ చెందకుండా కార్యాచరణకు పూనుకోండి : ఆటిజం బాధిత పిల్లలను ఏ శ్రేణిలోనూ మనం ఉంచలేము. మనవాడు ఇంతకన్నా ఎదగలేదు అనే నిర్ణయం మీకు మీరే చేసేసుకోకండి. జీవితకాలంలో ఎప్పుడో ఒకనాడు ఆ పిల్లవాడు దేనినైనా ఆశ్చర్యపడే విధంగా సాధించి చూపుతాడు. కనుక ఎప్పుడూ నిరాశకు గురికాకండి.

పలువిధాల అవకాశాలను ఆ పిల్లలకు కల్పిస్తూ ఉండండి. సంగీతం, నాట్యం, చిత్రలేఖనం, చదరంగం, స్కేటింగ్ వంటి అన్ని శిక్షణలు ఇప్పించండి. అయితే వాటిని మెల్లమెల్లగా, కొంచెం కొంచెంగా వారికి పరిచయం చేయండి. అప్పుడు ఆ పిల్లవాడిలోనూ ఏదో ఒక ప్రతిభను మీరు తెలుసుకొనే సందర్భం వస్తుంది. అదే ఆ పిల్లవాడి జీవితంలో ఒక మేలిమలుపు కూడా కావచ్చు.

సాధారణ పిల్లలు తమ పరిసరాలకనుగుణంగా, వాతావరణానికి అనుగుణంగా చిన్నచిన్న విషయాలను స్వయంగా నేర్చుకునేస్తారు. అయితే అటిజం బాధిత పిల్లలకు మనమే నేర్పించి తీరాలి. కనుక విసుగు చెందక, ప్రణాళికాబద్ధంగా వారికి అన్ని విషయాలను ఓపికతో నేర్పిస్తూ ఉండాలి.

సమయపాలన, కార్యక్రమపట్టికను పాటించడం : మీరు తప్పకుండా ఒక కార్యక్రమ పట్టికను పాటించాలి. అటిజం పిల్లలు ఎప్పుడూ మార్పును కోరుకోరు. కనుక పళ్ళు తోమడం నుంచి పాఠశాలకు వెళ్ళడం, చికిత్సలకై బయలుదేరడం, భోజన సమయం, నిద్రాసమయం - వీటన్నిటినీ ఒక కార్యక్రమ పట్టికలో సమయాలతో సహా రాసుకుని పెట్టుకోండి. వాటిని సరిపెట్టి ఆ పిల్లవాడికి అభ్యాసం చేయించండి. తప్పనిసరి మార్పులు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు ముందుగానే వాడికా విషయం చెప్పేసి, దానికనుగుణంగా వాడిని సిద్ధపరచాలి.

ప్రోత్సాహక బహుమతుల ద్వారా శిక్షణ : అటిజం పిల్లవాడు ఏదైనా ఒక చిన్న పనిని సక్రమంగా చేశాడంటే, దానిని మీరు ప్రశంసించండి. వాడికో చిన్న బహుమతినివ్వండి. అందుకని మాటిమాటికీ చాక్లెట్లు లాంటివిచ్చి వాడి ఆరోగ్యాన్ని చెడగొట్టకండి. వాడేదైనా ఒక మంచి పని చేసినప్పుడు చేతులు తట్టి 'వెరీ గుడ్! బాగా చేశావే' అని పొగడండి. ఇందుకు బహుమతిగా సాయంత్రం పార్కుకు తీసుకెళ్తానని చెప్పండి. వాడికిష్టమైన బొమ్మను ఆడుకునేందుకు కొనివ్వండి. ఇలాంటి చర్యలతో ఆ పిల్లవాడికి పనులు చేయడం నేర్పించండి. అయితే ఆయా పనులు సక్రమంగా చేసుకోడం తనకు ఎంత అవసరమో కూడా వాడికి తెలీదు.

సంజ్ఞలను అర్థం చేసుకోండి : అటిజం బాధితుడు తన ఇష్టాయిష్టాలను, మానసిక ఒత్తిడిని, శారీరక భాషలో మాత్రమే తెలుపగలడు. దానిని అర్థం చేసుకునేందుకు మీరు ప్రయత్నించండి. అలా వారి సంజ్ఞలను మీరు ముందుగానే అర్థం చేసుకుంటే.. వారి ఆగ్రహాన్ని కూడా నియంత్రించగలరు.

సెన్సరీ డైట్ను ఎప్పుడూ సలిచాసుకుంటూ ఉండండి

మీ బిడ్డ సెన్సరీ సమస్యలకు పరిష్కారంగా సరియైన 'డైట్' (కార్యకలాపాలు) ఎప్పుడూ వాడికందిస్తూ ఉండాలి. అందులో ఎలాంటి కొరతా ఉండరాదు.

నియమాలుగా మలచి నేర్పించండి : సమాజంలో ఆ పిల్లలు మామూలుగా ప్రవర్తించేందుకు అవసరమైన వాటిని సరళమైన నియమాలుగా మార్చి, వారికి నేర్పించండి. దేవాలయానికి వెళితే ఎలా ప్రవర్తించాలి, ఎవరైన అతిథి మన ఇంటికి వచ్చినప్పుడు ఎలా నడచుకోవాలి, ఇతరులు మనకు నమస్తే చెప్పినప్పుడు మనమేం చేయాలి- ఇవన్నీ ఓపిగ్గా వారికి నేర్పించండి. మెల్లమెల్లగా వారు వాటిని అర్థం చేసుకుంటారు, పాటిస్తారు.

తమ పనులు తామే చేసుకోవడం నేర్పించడం : మొదట మీరు ప్రతి పనినీ పక్కనే ఉండి నేర్పించాలి. వారు వాటిని అర్థం చేసుకునే క్రమంలో మీ తోడ్పాటును తగ్గిస్తూవుండాలి. మొదట మీరే వారికి బ్రష్ చేయించాల్సిన అవసరం ఉంటుంది. కాలక్రమంలో వారిచేతికే బ్రష్, పేస్టు ఇచ్చి బాత్ రూంలో నిలబెట్టండి. ఇదివరకు పళ్ళు తోముకున్నట్లు తోముకో అని చెప్పండి. వారు వెంటనే ఆ పని చేస్తారు. ఇంకొన్నాళ్ళ తర్వాత ఆ పిల్లలు బాత్ రూంకు దూరంలో ఉన్నప్పుడే బ్రష్, పేస్టు, సబ్బులిచ్చి స్నానం కూడా చేసి రమ్మనండి. అయితే ఆ పనులను వారు చేసుకుంటున్నప్పుడు మీరు తప్పక పర్యవేక్షిస్తూ ఉండాలి. కొంతకాలానికి వీటన్నిటికీ వారు బాగా అలవాటుపడిపోతారు.

మీలాంటి తల్లిదండ్రులతో ఎప్పుడూ సంప్రదింపులు జరుపుతూ ఉండండి : మన పిల్లల్లాగే ఆటిజం బాధితులైన పిల్లల తల్లిదండ్రులతో టచ్ లో ఉంటూ సంప్రదింపులు జరుపుతూ ఉండాలి. మీ బిడ్డకన్నా పెద్ద పిల్లవాడిని పెంచుతున్న తల్లిదండ్రుల అనుభవాలు మీకు భవిష్యత్తులో ఉపయోగపడవచ్చు. ఇదేగాక ఆటిజం సంబంధిత బృందాల్లో కూడా మీరు సభ్యులుగా ఉండండి. వాటిలోని తల్లిదండ్రులు, డాక్టర్లు, థెరపిస్టుల నుంచి మీరు కొత్తకొత్త విషయాలు నేర్చుకుంటూ ఉండండి. వారిని కలసి, వారితో మాట్లాడినప్పుడల్లా మీకెంతో ఊరట కలుగుతూవుంటుంది. ఆటిజానికి ఎక్కడ ఉత్తమ చికిత్స లభిస్తుంది, ఏ స్కూళ్ళు వారికి ఉత్తమ శిక్షణలందిస్తాయి.. వగైరా సంగతులు కూడా మీకు తెలుస్తూ ఉంటాయి.

పథ్యం - అలర్జీ

ఆటిజం బాధిత పిల్లలకు అందించాల్సిన GFCF (GlutenFree - Casein Free) గురించి కూడా తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. కొందరు వైద్యశాస్త్ర పరిశోధకులు ఆటిజానికి, జీర్ణప్రక్రియలకు మధ్య ఉన్న సంబంధాలను పరిశోధిస్తున్నారు. ఆటిజం బాధితుల పేగులు గ్లూటెన్ (gluten), కేసీన్ (casein) అనే రెండు రకాల మాంస కృత్తులను జీర్ణించుకునేందుకు ఇబ్బంది పడతాయి. అలాంటి ప్రోటీన్లు, అవి సరిగా జీర్ణంకాని పరిస్థితిలో రక్తంలో కలిసి, మెదడును దెబ్బతీస్తాయని కొందరు చెబుతారు. అందువల్ల వీటిని వాడవద్దని వారు సూచిస్తారు. శాస్త్ర ప్రపంచంలో దీనిపై ఏకాభిప్రాయం లేనప్పటికీ, ఈ పథ్యాన్ని పాటించిన తల్లిదండ్రులు చాలామంది తమ పిల్లల్లో చెప్పుకోదగిన మార్పు వచ్చిందని చెబుతుంటారు.

గ్లూటెన్ అనేది గోధుమల్లోనూ, బార్లీలోనూ ఉండే ఒక రకమైన మాంసకృత్తు (ప్రోటీన్). గోధుమలను కాస్త నోట్లో వేసుకొని నమిలి చూశారా? జిగటలాంటి ఒక మిశ్రమం వస్తుంది కదా! ఆ విధంగా మారిన స్థితిలో వెలువడేదే గ్లూటెన్. ఈ గ్లూటెన్, కేసీన్లను బ్రెడ్లు, కేకులు వంటి అనేక రెడీమేడ్ ఫుడ్స్లో కూడా కలుపుతారు.

కేసీన్ అనేది పాలలోనూ, పాలపదార్థాల్లోనూ ఉండే ప్రోటీన్. పాలు తన పూర్వస్థితి నుంచి మార్పు చెందే స్థితిలో కేసీన్ ఉత్పత్తి అవుతుంది. ఈ ప్రోటీన్లు మొదట పెద్ద ముక్కలుగా, పలుకులుగా తయారై, అనంతరం చిన్న ముక్కలు, పలుకులు రూపంలో అమినో ఆమ్లాలుగా విచ్ఛిన్నమై, జీర్ణమౌతాయి.

ఆటిజం లోపమున్న పిల్లల మూత్ర పరీక్ష చేసినపుడు, అందులో ప్రొటీన్లు పెప్టైడ్స్ రూపంలోనే ఉండిపోవడం కనుగొన్నారు. ఈ పెప్టైడ్స్ ఒక రకంగా గంజాయి స్వభావం గలవి. అందువల్ల ఇవి ఒక మత్తు పదార్థంలాగా రక్తంలో కలసి, పిల్లల మెదడుపై దాడిచేస్తాయి. ఈ కారణంగానే ఆ పిల్లల్లో అవాంఛనీయ లక్షణాలు కనబడతాయని పరిశోధకులు అంటున్నారు. ఆటిజం మాత్రమే కాదు, స్కిజోఫ్రేనియా (Schizophrenia -మతిభ్రమణం) వంటి వ్యాధులకు కూడా ఈ సంపూర్ణంగా జీర్ణం కాని ప్రొటీన్లే కారణమైవుంటాయని పరిశోధకులు చెబుతున్నారు.

అయితే ఈ పరిశోధన ఆటిజం పిల్లలందరికీ అన్వయించదు. మనం ఇదివరకే చెప్పుకున్నట్లు ప్రతి పిల్లవాడి లక్షణమూ ప్రత్యేకంగా ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటుంది గానీ, అందరికీ అన్వయించేటట్లు సామాన్య లక్షణాలుండవు. ఒక పిల్లవాడి ఆటిజానికి కారణం ఈ జీర్ణలోపాలుగా గాని ఉంటే.. గ్లూటెన్, కేసీన్ లేని ఆహారాలను వారికి ఇస్తే.. పెద్ద మార్పు రావచ్చు. కానీ వేరే కారణాలవల్ల ఆటిజానికి గురైవుంటే మాత్రం ఈ పథ్యం ఎలాంటి ప్రయోజనం కలిగించదు.

ఆటిజానికి ఏ కారణమైనా ఆ పిల్లల్లో అత్యధికులకు జీర్ణసమస్యలున్నాయనేది నిజం. అందువల్ల వ్యాధి నిరోధక శక్తి కూడా వారికి తక్కువగానే ఉంటుంది. ఇతర పిల్లలందరికన్నా వీరికి విరేచనాలు తరచుగా వస్తుంటాయని ఒక పరిశోధన పేర్కొంటోంది. కనుక గ్లూటెన్, కేసీన్ లేని పథ్యంతో కూడిన ఆహారాన్నిస్తే, వీరి జీర్ణసమస్యలు చాలావరకు తగ్గవచ్చు.

కొందరు పిల్లలకైతే ఈ పథ్యం పద్ధతి ద్వారా చెప్పుకోదగిన మార్పులు కలిగాయి. వారి ప్రవర్తన కూడా కాస్త బాగుపడింది. కొందరు పిల్లలు మాట్లాడడం ప్రారంభించినట్లు కూడా వారి తల్లిదండ్రులు చెబుతున్నారు. అయినా, ఈ మార్పులు తక్షణం వెంటవెంటనే బయట ప్రపంచానికి తెలియవు.

ఆటిజానికి ప్రధానమైన కారకాలుగా చెప్పబడే పాలపదార్థాలైన కేసీన్ అనే ప్రొటీను, గ్లూటెన్ అనే ప్రొటీను మానవ శరీరంలోనుంచి పూర్తిగా కనుమరుగయ్యేందుకు కొన్ని వారాలు, కొన్నిమాసాలు అవసరమౌతాయి. కనుక కనీసం ఆరు మాసాల నుంచి 1 సంవత్సర కాలం ఆ ప్రొటీన్లు లేని ఆహారాన్ని ఇచ్చి చూస్తేనే మనం ఒక నిర్ణయానికి రాగలమని కూడా కొందరు చెబుతారు.

సమ్మకం ప్రధానం

మన సమాజంలో పిల్లలకు పాలు సంపూర్ణాహారమని భావిస్తాం. వారు అన్నం తినేందుకు ఇబ్బంది పెడుతుంటే.. తల్లి ఒక గ్లాసు పాలను కష్టపడి తాగించేస్తుంది. ఆ విధంగా ఆ పిల్లవాడి పోషకాహారలోపాన్ని నివారిస్తుంది. దీంతోపాటు చిన్నపిల్లలకు సరదాగా బిస్కెట్లు తినిపిస్తారు. అవి రుచికరంగా ఉండడంవల్ల వారు కూడా ఇష్టంగా ఆరగిస్తారు. అయితే చిన్న పిల్లల పెంపకంలో ఈ రెండింటినీ దూరంగా ఉంచాలి అని ఎవరైనా చెబితే.. మనకెలా ఉంటుంది?

కానీ ఆలోచించి చూస్తే, మనిషి తప్ప ప్రపంచంలోని ఏ జీవికూడా తన జాతి కాని మరోజీవి పాలను తాగి జీవించడం లేదు. కనుక అవు లేదా గేదె పాలు తాగనందువల్లే బిడ్డలో పెరుగుదల లేదని భావించడం అనవసరం. ప్రపంచంలో కొన్ని ఆటవిక జాతులు పాలను, గుడ్లను, మాంసాన్ని కూడా భుజించవు. అయినా వారు పుష్కలమైన కాల్షియంతోనూ, మంచి ఆరోగ్యంతోనూ ఉంటున్నారు. రాగులు, జొన్నలు, బీన్స్ వంటి ఇతర పదార్థాలతో పిల్లలను దృఢంగా ఆరోగ్యంగా పెంచవచ్చని మనం భావించాలి.

మన సాంప్రదాయక ఆహారం

తరతరాలుగా మనవారు పాలు, పాలపదార్థాలు, మాంసం మొదలగు వాటిని ఆహారంగా స్వీకరించడం వల్లే ఆరోగ్యవంతులుగా ఉన్నారని అనుకోవలసిన అవసరం లేదు. మన ఆహార పదార్థాల్లో బియ్యం ప్రధాన స్థానం ఆక్రమిస్తోంది. బియ్యపు పిండితో ఎన్నో రకాల పిండివంటలు చేసుకొని ఆరగిస్తున్నాం. అలాగే శెనగపిండితో కూడా రుచికరమైన వంటలు చేసుకుంటున్నాం.

G
F
E
F
D
I
E
T

కొందరు పరిశోధకులు పాలకు ప్రత్యామ్నాయంగా సోయాబీన్ పాలు, మొలక కట్టిన ధాన్యాలు మొదలగు వాటిని తీసుకుంటే.. ఆరోగ్యంగా ఉండవచ్చునని నిర్ధారిస్తున్నారు. చక్కెరకు బదులుగా తాటిబెల్లం ఉపయోగిస్తే.. మరింత మంచిదని కూడా వారంటున్నారు. కనుక మన సాంప్రదాయ ఆహార పదార్థాలను తీసుకోవడం ముఖ్యం. కొత్తగా వచ్చిన, ప్యాకెట్లలో కృత్రిమంగా నిల్వ ఉంచిన ఆహార పదార్థాలకు మనం అలవాటు పడరాదు.

వైద్యుల సలహాల ఆవశ్యకత

ఆటిజం పిల్లలకు ఎలాంటి ఆహారమివ్వాలో.. మనం వైద్యం చేయించే డాక్టర్లను, అభ్యాసాలు చేయించే థెరపిస్టులను మొదటే సంప్రదించి నిర్ణయం తీసుకోవాలి. దీంతోపాటు కృత్రిమ రంగులు కలిపిన మిఠాయిలను, ఆహారపదార్థాలను, ఎక్కువ రుచికరమైన ఆహారాన్ని, ఎక్కువ చక్కెర, నిల్వ ఉంచేందుకు వాడే పదార్థాలు (ప్రిజర్వేటివ్స్) కలసిన తినుబండారాలను ఆటిజం బాధిత పిల్లలకు ఇవ్వరాదు.

ఎన్సీడి (SCD- Specific Carbohydrate Diet)

ఇది కూడా ఒక డైట్ పద్ధతి. గ్లూటెన్, కేసీన్ లాంటి ప్రొటీన్ల లాగే కొన్ని కార్బోహైడ్రేట్లను కూడా జీర్ణించుకోవడంలో ఇబ్బందులు కలుగవచ్చుననీ, వాటిని నివారించడం మంచిదనీ కొందరు వైద్య నిపుణులు సూచిస్తారు. నిజానికి ఈ డైట్ పద్ధతిని జీర్ణసమస్యల కోసం ఉపయోగించారు. ఇది ఆటిజానికి కూడా పనికొస్తుందని కొందరు చెప్పినా, ఈ పద్ధతి విస్తారంగా వ్యాపించలేదు.

రసాయనిక పదార్థాలు పడకపోవడం

ఆహార పదార్థాల్లాగే పరిసరాల్లో ఉంటున్న రసాయనిక పదార్థాలు కూడా ఆటిజం బాధిత పిల్లలకు అలర్జీ కలిగించవచ్చు. అవి వారి ఒంటికి పడకపోవచ్చు. కనుక మనం మన పరిసరాల్లో వాడే రసాయనాలను కూడా గమనిస్తూ ఉండాలి.

గృహాలకు రంగులువేసే పెయింట్లు, పారిశుధ్యానికి ఉపయోగించే ద్రవాలు (పాత్రలు శుభ్రపరిచేందుకు, ఇళ్ళు తుడిచేందుకు వాడేవి), అల్యూమినియం లాంటి కొన్ని లోహాలు, పాలను పెరుగుగా మార్చే ఈస్ట్ వంటి బ్యాక్టీరియాలను ఆటిజం పిల్లల దగ్గర్లో ఉంచరాదు. అవి వారికి అలర్జీ కలిగించవచ్చని కొందరు పరిశోధకులు భావిస్తారు. కనుక మన ఇళ్ళల్లో ఈ వస్తువులను చాలా జాగ్రత్తగా ఉంచాలి.

టెన్ కమాండ్ మెంట్స్

ఆటిజం బాధిత పిల్లల తల్లిదండ్రులకు చెప్పాల్సిన సంగతులెన్నో ఉన్నాయి. మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పాల్సిందేమిటంటే.. ప్రతీ పిల్లవాడు ప్రత్యేకంగానే ఉంటాడు. కనుక వారి చికిత్సకు సంబంధించిన విషయాలు కూడా విభిన్నమైనవిగానే ఉంటాయి. అందరికీ కలిపి ఒకే వైద్యవిధానం సూచించలేం.

అయినా, మరో ఆటిజం బాధిత పిల్లవాడి తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడేటప్పుడు వారి ద్వారా ఈ లోపమున్న వారి పిల్లల అనుభవాలను మనం తెలుసుకోగలం. రాష్ట్రంలో అనేక నగరాల్లో పర్యటించి, ఆటిజం బాధిత తల్లిదండ్రులను కలిసి చర్చించినపుడు, ప్రతీ తల్లిదండ్రులు తమ అనుభవాలను ఇతర తల్లిదండ్రులతో పంచుకొనేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారనే విషయం అవగతమైంది. ఇది ఎంతో ఆనందం కలిగిస్తుంది.

'జీన్ అవీరమ్' అనే పాశ్చాత్య వైద్య నిపుణుడు ఆటిజం బాధిత పిల్లల తల్లిదండ్రులకు 10 ఆదేశాలు (టెన్ కమాండ్ మెంట్స్) వీటిలో కొన్ని పునరావృతమైనవైనా, విషయం అత్యంత ప్రధానమైనదే కనుక ఆ 10 ఆదేశాలను అలాగే చెప్పుకుందాం.

1. విచారించడం తప్పుకాదు

మీ బిడ్డకు ఆటిజం అనే లోపం ఉందనగానే, మీరు షాక్ తిని, భయపడిపోవడం సహజం. మన పిల్లవాడి భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుంది. వాడికి స్నేహితులు ఉంటారా? వాడికి పెళ్ళవుతుందా? అసలు వాడికి మాటలైనా వస్తాయా? మొదలగు అనేక ప్రశ్నలు,

అనుమానాలు మిమ్మల్ని చుట్టుముట్టుతాయి. ఆ బిడ్డపై మీరు పెట్టుకున్న ఆశలన్నీ ఒక్కసారిగా ధ్వంసమైనప్పుడు మీకు ఈ లోకమే అంధకారమైపోయినట్టు కనబడుతుంది. విచారించడం తప్పుకాదు. బాధపడడం తప్పు కాదు. అయితే వీటిని ఒక హద్దు వరకే ఉంచుకోవాలి. ఎందుకంటే మీకున్న శక్తి సామర్థ్యాలన్నీంటినీ బాధపడడానికే ఖర్చుచేస్తే, ఆ పిల్లవాడి మంచీచెడులు ఎవరు చూస్తారు? వెంటనే మీరు మీ బిడ్డను వాడి భవిష్యత్ జీవితానికి సిద్ధం చేయండి.

2. మిమ్మల్ని మీరే నమ్మండి!

ఆటిజం చికిత్సలో ADA, RDI, Sun Rise, OT, PT, మాటల శిక్షణ, విటమిన్లు, ఆహార నియమాలు వగైరా ఎన్నో అంశాలుంటాయి. వీటిలో దేని నుంచి ప్రారంభించడం అనే అనుమానం ఉండడం సహజం. ఇందుకు మీలాంటి ఇతర తల్లిదండ్రులతో చర్చించినపుడు, మీ అనుమానం తీరేందుకు అవకాశముంటుంది. ఒక విషయం ఎల్లప్పుడూ మనసులో ఉంచుకోండి. మీకంటే ఎక్కువగా మీ అబ్బాయిని బాగా అర్థం చేసుకొనేవారు ఎవరూ ఉండరు. కనుక, ఏదైనా ఒక చికిత్స పనిచేయలేదని మీకు తోచినపుడు, దానిని వెంటనే ఆపేయాలి. అది మీకు ఒక అనుభవాన్నిస్తుంది. ఇకపై దాని జోలికి వెళ్ళకూడదని నిర్ణయించుకుంటారు.

3. గౌరవించండి!

ఒక బహిరంగ ప్రదేశంలో, అది దేవాలయం కావచ్చు, సినిమా థియేటర్ అయ్యుండవచ్చు మీరు, మీ పిల్లవాడు ఆ జనం మధ్యలో ఉన్నప్పుడు, ఉన్నట్లుండి మీవాడు గట్టిగా చేతులు తట్టడమో, ఎగిరి గంతులేయడమో చేయవచ్చు. వెంటనే మీరు సిగ్గుతో అవమానంపాలైనట్లు ముఖం మాడ్చుకొని, చుట్టుప్రక్కల వారిని ఇబ్బందికి క్షమించమన్నట్లు చూడకండి. ఎందుకంటే, మీ అబ్బాయి చేసింది వాడివరకు సహజమైన ప్రవర్తన. ఇప్పుడు మీ ప్రవర్తనే వాణ్ని ఇబ్బంది పరుస్తుంది. ఆటిజం బాధిత పిల్లలు మనలాగానే ప్రవర్తించకపోవడం సహజం. మీరు మీ అబ్బాయిని చూసి సహజంగానే చిరునవ్వు చిందించండి. అదే మీ చుట్టుప్రక్కలవారిని కూడా మారుస్తుంది. మీ పిల్లవాడిని సానుభూతిపూర్వకంగానూ, మిమ్మల్ని మర్యాద పూర్వకంగానూ వారు చూడడం ప్రారంభిస్తారు. మీ అబ్బాయిని ఇతరులు గౌరవించాలనుకున్నప్పుడు.. మొదట మీరు గౌరవించండి.

4. కాలం పరుగెడుతోందని బాధపడకండి

చాలామంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లవాడి పెరుగుదలకు, అభివృద్ధికి కొన్ని దశలను నిర్ధారించుకొని, వాటి ప్రకారం పెరుగుదల లేదే, అభివృద్ధి లేదే అని బాధపడుతుంటారు. 5 ఏళ్ళ లోపల మాట్లాడాలి. 10 ఏళ్ళ లోపల చదవడం ప్రారంభించేయాలి. ఇలాంటి ఆశలు మీరు పెట్టుకోకండి. ఈనాడు అత్యంత సాధారణ జీవితాన్ని జీవిస్తున్న ఎందరో ఆటిజం బాధిత వ్యక్తులు 10 ఏళ్ళ వరకు కూడా మాట్లాడలేదు. నేడు వారు అర్థవంతంగా జీవిస్తూ, అర్థవంతమైన మానవ సంబంధాలు కూడా నిర్వర్తిస్తున్నారు.

ఏదో ఒక అద్భుత క్షణంలో, మీ పిల్లవాడు ప్రతిదీ తనకు తానే నేర్చుకోవారంభించవచ్చు. లేక అన్నిటినీ మెల్లమెల్లగా, క్రమక్రమంగా నేర్చుకోవచ్చు. మీ కర్తవ్యమంతా ఎల్లప్పుడూ మీ పిల్లవాడికి తోడుగా ఉండడమే. వాడు తానునుకున్నవన్నీ చేయగలననే విశ్వాసాన్ని వాడిలో కల్పించడమే మీ బాధ్యత.

5. అనవసర పశ్చాత్తాపం

మీరు మీ ఉద్యోగానికెళ్ళాలి. ఆటిజం అబ్బాయిని చికిత్సకోసం తీసుకెళ్ళాలి. వాడికి స్నానం చేయించాలి, వంట చేయాలి, మధ్యమధ్యలో వాడు కల్గించే ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటూ ఉండాలి - ఇవన్నీ ఒక ఆటిజం బాధిత తల్లిదండ్రులకు నిత్యజీవితం. ఒక్కొక్క సమయంలో కాసేపు అలసిపోయి, విశ్రాంతి తీసుకుంటారు. అయితే మేల్కొన్నానే మనం మన వాడిని గమనించకుండా నిర్లక్ష్యం చేశామేమోనని పశ్చాత్తాపం చెందుతారు. ఇలాంటి సమయాల్లో ఇతర తల్లిదండ్రులు ఎలా వ్యవహరిస్తారోనని మీరు ఆశ్చర్యపోతారు. వాస్తవానికి ఆ తల్లిదండ్రు లందరూ ఇలాంటి సంకట పరిస్థితులనే ఎదుర్కొంటావుంటారు. అలాగే రోజులు గడుపుతుంటారు. అత్యంత క్లిష్టమైన మీ జీవితానికి విశ్రాంతి కూడా అత్యంత అవసరం. మీరు బాగుంటేనే మీ పిల్లవాడికి తోడూనడగా ఉండగలరు.

6. దృష్టికోణాన్ని మార్చుకోండి

మనలో చాలామంది ఉన్నత విద్య, మంచి ఉద్యోగం, చేతినిండా జీతభత్యాలు, పెళ్లీపేరంటాలు, బిడ్డలు - వీటినే గొప్ప జీవన సూత్రం అనుకుంటాం. దీన్నే మనసులో పెట్టుకుని, దీంతోనే బేరీజు వేసుకుంటూ, మన పిల్లవాడి జీవితం ఇలా అయ్యిందేమిటా అని ఆటిజం తల్లిదండ్రులు నిరంతరం బాధపడిపోతుంటారు. అయితే మనం మొదట

చెప్పుకున్నట్లు అవే మానవ జీవిత ధ్యేయాలు కావు. నిండు జీవితం, సంతోషమయమైన జీవితం వాటివల్లే లభించేయవు. అవన్నీ ఇతరుల నిర్వచనాల ప్రకారం ఉండేవి కావు. వాటిని ప్రతిఘటించి తమకు తాముగానే, తమవరకే నిర్ధారించు కోవలసినవి. ఇప్పుడు ఆటిజం బాధితుడైన మీ అబ్బాయి తనకు ఇష్టమైన జీవితం జీవించగలడు. అయితే అది మీ ఇష్టాయిష్టాలకు లోబడి ఉండాలనుకోరాదు. కనుక మీ భావాలను, కోర్కెలను, హద్దులను ఆటిజం బాధిత పిల్లలపై రుద్దకండి. వారు తమకొకప్పుడైన జీవితాన్ని నిర్మించుకునేందుకు వారికి సాయమందించండి.

7. జీవితాన్ని దాని మార్గంలోనే స్వీకరించండి

కొన్నాళ్ళు మీ పిల్లవాడు అందరితోనూ చాలా స్నేహపూర్వకంగా ప్రవర్తించి, మీకు ఆనందం కలిగించవచ్చు. అలాంటి క్షణాలను మీరు వెంటనే మీ డైరీలో వ్రాసి ఉంచుకోండి. మరికొన్ని రోజులతర్వాత వాడు మానసిక ఒత్తిడి కారణంగా గందరగోళంగా ప్రవర్తించవచ్చు. అప్పుడు మీ పాత డైరీని తీసి మీరు రాసిందాన్ని చదివి చూడండి. మీ నిరాశ, నిస్పృహ అదృశ్యమైపోతాయి.

8. జీవించడం ఎలాగో నేర్పించండి

ఆటిజం బాధిత మీ బిడ్డ తన పనులు తాను చేసుకుంటూ స్వతంత్రంగా జీవించడం ఎలాగో వాడికి నేర్పించండి. వాడు తన దుస్తులకు 'జిప్సు' పెట్టుకునేందుకు కూడా ఇబ్బంది పడేటప్పుడు, మీరు పరుగెత్తి వాడికి జిప్సు పెట్టకండి. అందుకు బదులుగా దానినెలా పెట్టుకోవడమో నేర్పించండి. ఎల్లప్పుడు మీరే వాడికి సాయం చేస్తూవుంటే, వాడు స్వయంగా ఏమీ చేసుకోలేని స్థితికి వచ్చేస్తాడు. ఆహారం తీసుకోడం నుంచి ప్రతి విషయాన్ని వాడికి అలవాటు చేస్తూ ఉండండి. తనకు తెలియని సంగతులను ఇతరులనడిగి తెలుసుకునేలా వాడికి తర్ఫీదు ఇవ్వండి. ఆత్మ గౌరవంతోనూ, ధైర్యంతోనూ జీవించేందుకు ఆ బిడ్డకు మార్గం సుగమం చేయండి.

9. యథాతథంగా స్వీకరించండి!

ఆటిజం బాధిత పిల్లలను ప్రేమించడం, అభిమానించడం, వారు చేసే ప్రతి పనిని అంగీకరించడం - ఇవే మనం వారికిచ్చే అమూల్యమైన కానుకలు. మీ బిడ్డ దృష్టికోణంలో ఆలోచించి చూడండి. ప్రతి విషయాన్ని వాడు ఎలా నేర్చుకుంటున్నాడో అప్పుడే మీరు గమనించగలరు. ఆ బిడ్డ తన మాటలను, చేష్టలనూ మెల్లమెల్లగా

సరిదిద్దుకోవడం కూడా మీరు చూడగలరు. తనకు నచ్చిన విధంగా ఒకపనిని చేసేందుకు కూడా వాడిని అనుమతించండి. ప్రతి విషయం మీరే చెప్తూ ఉంటే, మీరే చేస్తూ ఉంటే, ఆ అబ్బాయి ఆత్మవిశ్వాసం ఏమౌతుంది? పూర్తిగా నాశనమైపోతుంది. పెద్దలు తనకు ఈ విషయాలెందుకు చెబుతున్నారని వాడే క్రమక్రమంగా అర్థం చేసుకునే విధంగా ఓపిగ్గా మీరు వ్యవహరించండి. 'నీవు చేసేది తప్పేమీ కాదు. కానీ, నీ పనులను ఇతరులు అర్థం చేసుకోవడం లేదు' అని ప్రారంభించి, కొంచెం కొంచెంగా అందరిలా జీవించడం ఎలాగో నేర్పండి. ఆటిజం బాధితులు ఎన్నడూ ఇతరుల గురించి ముందుగానే ఎలాంటి నిర్ణయాలు చేసుకోరు. తమ చుట్టుప్రక్కల ఉన్నవారిని వారు ఎలావుంటే అలాగే అంగీకరిస్తారు.

10. ప్రత్యేకంగా ఉండేందుకు సిద్ధం కండి!

మీ బిడ్డడి ప్రత్యేకమైన స్పందనలు మొదట్లో మీకు దిగ్రాంతి కల్గించవచ్చు. అయితే కాలక్రమంలో వాడిలో దాగివున్న శక్తిసామర్థ్యాలను మీరు అర్థం చేసుకోగలరు. ఆటిజం బాధితులు ఎల్లప్పుడూ కొత్తకొత్త ఆలోచనలు చేస్తూ ఉంటారనేది మనం మరువరాదు. వారికి మీరు నేర్పే విషయాల్లాగానే, వారినుండి కూడా మీరు నేర్చుకోదగ్గ అంశాలుంటాయి. వారితో నిరంతరం మీరు మాట్లాడుతూనే ఉండండి. గొప్పగొప్ప విజయాలు సాధించిన వారందరూ గుంపులోవున్న వారందరికన్నా ప్రత్యేకంగా ఉన్న వారే. మీరు అలాంటి ఒక ప్రత్యేకమైన బాబుకు తల్లిదండ్రులుగా ఉన్నామని గ్రహించండి. మీ అబ్బాయి ప్రతిభకు ప్రాధాన్యతనివ్వండి. వాడికిష్టమైన విధంగా పనులను చేసుకోనివ్వండి. వాడు నేర్చుకునే ప్రతి చిన్న విషయాన్నీ చూసి మీరు ఆనందించండి.

ఆటిజాన్ని కనుగొనడం అంతం కాదు, ఆరంభమని తెలుసుకోండి.

కొండంత ధైర్యం కలిగిస్తున్నారు...

నిజంగా ఆటిజం బాధిత బిడ్డ తల్లిదండ్రుల పరిస్థితి దారుణమైనది. వారు రాత్రింబవళ్ళు తమ సంతానం భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచించి ఆలోచించి, చివరకు తమ ఆరోగ్యాన్ని కూడా పోగొట్టుకుంటారు.

అయితే అలా నిరాశ చెందాల్సిన అవసరం లేదు అనేందుకు ఆటిజం బాధితులైనప్పటికీ ప్రపంచాన్ని తమవైపు తిప్పుకున్న కొందరి గురించి ఇప్పుడు మనం చెప్పుకోవల్సిన అవసరముంది.

ఆటిజం బాధితులైన వీరు గొప్ప గొప్ప విజయాలు సాధించివున్నప్పుడు, మన పిల్లలు కూడా అలాంటి గొప్ప పనులు చేయగలరని తల్లిదండ్రులు గట్టి నమ్మకంతో ఉండడం తప్పనిసరి.

స్టీఫన్ విల్షిర్ (Stephen Wiltshire)

ప్రపంచవ్యాప్తంగా స్టీఫన్ విల్షిర్‌ను కీర్తిస్తారు. కేవలం పదిహేను నిమిషాలు హెలికాప్టర్లో నుంచి కిందవున్న నగర దృశ్యాన్ని చూసి అలాగే అద్భుతమైన చిత్రాలుగా చిత్రించగల అద్భుత వ్యక్తి స్టీఫన్. అతడిది 'విహంగవీక్షణం' అనవచ్చు.

ఔట్లైన్ ఏడీలేకుండా సూటిగానే పెన్నుతో ఆయన చిత్రిస్తాడు. 1974వ సంవత్సరంలో లండన్‌లోని కరేబియన్ తల్లిదండ్రులకు జన్మించిన స్టీఫన్, బాల్యంలో ఇతర ఆటిజం బాధిత పిల్లలాగే మాటలుగానీ, సామాజిక సంబంధాలుగానీ లేకుండానే పెరిగారు. 5 ఏళ్ళప్పుడే స్కూల్లో ఈ పిల్లాడి చిత్రకళా ప్రతిభ బయటపడింది.

మాట్లాడలేకపోయినా ఆయన చిత్రాలు వేయడంలో అత్యంత శ్రద్ధాసక్తులు కనబరిచాడు. ఆ చిత్రాలను బలవంతంగా లాగేసుకొనే ఆయన ఉపాధ్యాయులు నిర్బంధంగా స్టీఫన్ నోటితో మొదటి పదాన్ని ఉచ్చరింపజేశారు. ఆయన ఉచ్చరించిన మొదటి పదం 'పేపర్'.

ఇలా ప్రారంభించిన స్టీఫన్ తన తొమ్మిదో సంవత్సరంలోగా సంపూర్ణంగా మాట్లాడటం నేర్చుకున్నాడు. తొలుత కార్లను, జంతువులను చిత్రిస్తూ తర్వాతర్వాత నగరదృశ్యాలను అసలు దృశ్యాలాగే గీయసాగాడు.

హెలికాప్టర్లో కూర్చొని ఒక నగరాన్ని చుట్టివచ్చి, అప్పుడు ఆ పావుగంటలో చూసిన నగర దృశ్యాలను తన మనసులో ముద్రించుకుని, ఆ తర్వాత వాటిని కాగితాలపై అచ్చు గుద్దినట్లు చిత్రించేవాడు. ఇలా రోమ్, టోక్యో, హాంకాంగ్ వంటి ఎన్నో నగరాలను చిత్రాలుగా మలిచాడు స్టీఫన్.

2006వ సంవత్సరంలో స్టీఫన్ విట్జ్‌షైర్ కళాసేవను గుర్తించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం (MBE - Member of the Order of the British Empire) అనే బిరుదునిచ్చి సత్కరించింది. ఇది ఇంగ్లండ్‌లోనే అత్యున్నత పురస్కారం. ప్రస్తుతం ఈయన లండన్, న్యూయార్క్ నగరాల్లో సొంత ఆర్ట్ గ్యాలరీలను నిర్వహిస్తున్నాడు.

టెంపుల్ గ్రాండిన్ (Temple Grandin)

అమెరికాలోని బోస్టన్ నగరంలో జన్మించిన ఈమె ప్రస్తుతం కొలరాడో విశ్వవిద్యాలయంలో జంతుశాస్త్ర అధ్యాపకురాలుగా పనిచేస్తోంది. ఈమెకు ఆటిజం ఉన్నట్లు రెండేళ్ళ వయస్సులో కనుగొన్నారు. తల్లిదండ్రులు టెంపుల్‌ను ప్రేమాభిమానాలతో పెంచడం వల్లనూ, ఉపాధ్యాయుల ఉత్తమ శిక్షణతోనూ ఆమె తన నాలుగో ఏటే మాట్లాడనారంభించారు.

జంతుశాస్త్రంలో డాక్టరేట్ చేసిన ఈమె 2010లో ప్రపంచ ప్రసిద్ధ 100 మంది వ్యక్తుల్లో ఒకరుగా ఎంపికయ్యారు.

జంతువుల పెంపకంలో కొత్తకొత్త సలహాలిస్తున్న గ్రాండిన్, ఆటిజానికి సంబంధించిన ఎన్నో పుస్తకాలు రాస్తున్నారు. ఉపన్యాసాలిస్తున్నారు.

బాల్యంలో తాను ప్రవర్తించిన అవకతవక తీరులను ఈనాడు ఆమె విచక్షణాపూర్వకంగా అర్థం చేసుకొని, అందుకు ఆటిజమే కారణమని అవగాహన చేసుకొని, ఆ విషయాలను ప్రపంచానికి చాటిచెప్పారు. అందువల్లే నేడు ఆటిజం బాధిత పిల్లల తల్లిదండ్రులు ఆ లోపం ప్రాముఖ్యత అర్థం చేసుకొని, తమ బిడ్డలను ప్రత్యేకంగా పెంచడం జరుగుతోంది.

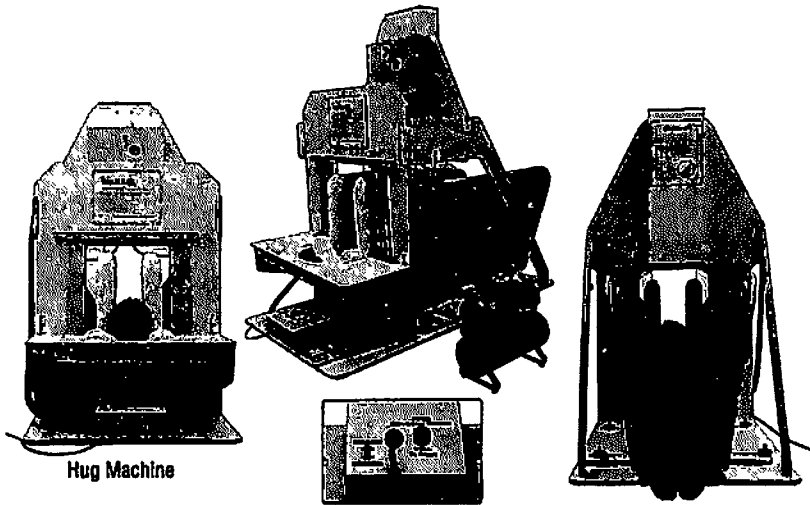
టెంపుల్ గ్రాండిన్ చెప్పిన ఒక సంఘటనను మనం ఇక్కడ ఉదాహరణపూర్వకంగా ప్రస్తావించాలి: చిన్నప్పుడు ఆమెకు స్కూలుకెళ్ళాలన్నా, ఆడుకోవాలన్నా చాలా ఆనందంగా ఉండేది. అయితే అదివారం ప్రార్థన కొరకు చర్చికి వెళ్ళడం మాత్రం నచ్చేదికాదు. దానికి కారణం ఇప్పుడు ఆమెకు అర్థమైంది. ఆమె చిన్నప్పటి నుంచి ప్యాంటు, షర్టులతోనే

ఉండేది. అయితే ఆదివారం చర్చికి వెళ్ళేటప్పుడు మాత్రం ఆమె తల్లిదండ్రులు ఆమెకు గౌను ధరింపజేసి, తీసుకెళ్ళేవారు. ఆ గౌనులో ఆమె అసౌకర్యానికి గురయ్యేది. ఎండుకంటే ఆ గౌను బిగుతుగా ఉండేది. మిగతా సమయాల్లో ధరించే వ్యాంటు, షర్టు వదులుగా ఉండేవి. వదులు దుస్తులు ధరించినప్పుడు గ్రాండిన్ హాయిగా ఉండేది. బిగుతు గౌను ధరింపజేసినప్పుడు.. దాని ఒత్తిడికి ఆమె విచిత్రంగా ప్రవర్తించేది. చర్చిలో ప్రార్థన జరుగుతున్నప్పుడు గ్రాండిన్ పెద్దగా కేకలేస్తూ అడ్డదిడ్డంగా పరుగులు తీస్తూవుండేది.

ఈ విషయాన్ని అంటే ఒత్తిడిని గురించి టెంపుల్ గ్రాండిన్ వివరించిన తర్వాతే, ప్రపంచానికి అటిజంలోని ఆ ప్రధాన లక్షణం అవగతమైంది.

అటిజం బాధిత పిల్లలకొరకు ఆమె స్వయంగా ఒక యంత్రాన్ని రూపొందించారు. దాని పేరు 'హగ్ మెషీన్' (Hug Machine). అమితమైన ఒత్తిడిని తట్టుకునే విధంగా అటిజం పిల్లలకు ఈ యంత్రం ఓదార్పునిస్తుంది.

అటిజాన్ని ప్రారంభంలోనే కనుగొనడం ద్వారా, దాని గురించి బాగా తెలిసిన ఉపాధ్యాయుల సహకారం ద్వారా అటిజం బాధితుల సమస్యలను చాలావరకు పరిష్కరించవచ్చునని ఆమె భావిస్తోంది, నేటికీ ఆ అంశాలను తన పుస్తకాలద్వారా, ప్రసంగాల ద్వారా ప్రపంచం అంతటా వ్యాపింపజేస్తున్నారు.

Hug Machine

క్రిష్ణా నారాయణన్

Wasted Talent - Musings of an Autistic (వృధా అవుతున్న సామర్థ్యాలు)

అనే గ్రంథ రచయిత క్రిష్ణా నారాయణన్ అమెరికాలోని భారత సంతతి తల్లిదండ్రులకు 1971లో బోస్టన్లో జన్మించారు.

బాబుకు మాటలు రాలేదు, పిలిస్తే తిరిగి చూడడంలేదు అని పిల్లల వైద్య నిపుణుల వద్దకు బాబును తల్లిదండ్రులు తీసుకెళ్ళితే, వారు మీ బాబుకు వినికొడి శక్తి లోపమంటూ, దాన్ని సరిచేసేందుకు ENT డాక్టర్ల

వద్దకు పంపించారు. వారు కూడా ఏవేవో పరీక్షలు చేసి, ప్రత్యేకంగా ఎలాంటి లోపమూలేదని, వినికొడి శక్తి తక్కువగా ఉందని, చివరకు వినికొడి యంత్రాన్ని అమర్చి పంపించారు. ఏమీ లేదంటే..మరి పిల్లవాడు పిలిచిన వెంటనే ఎందుకు పలకడం లేదు? ఎందుకు తిరిగి చూడడం లేదు? అని తల్లిదండ్రులు సందేహాలతో సతమతమయ్యారు.

ఇప్పటి పరిస్థితే ఇలావుంటే, 40 సంవత్సరాల పూర్వం ఆటిజం పిల్లల పరిస్థితి ఎలా ఉండేదో.. ఊహించుకోవచ్చు. మాటలు రాని క్రిష్ణాను పరిశీలించిన వైద్యులు, ఇతడు వినికొడి శక్తిని కోల్పోయిన వాడేనని నిర్ణయించేశారు. అయితే టెలిఫోన్ మ్రోగగానే, ఆ బిడ్డ తిరిగిచూడడాన్ని గమనిస్తున్న తల్లికి మాత్రం వైద్యుల మాటలు నమ్మకం కలిగించలేదు.

బోస్టన్ లోని పిల్లల వైద్యశాలలో అతని నాలుగో ఏట క్రిష్ణా ఆటిజం బాధితుడని నిర్ధారించారు. సంగీతమంటేనూ, పాటలంటేనూ ఆ వయస్సులోనే ఆ బిడ్డకు చాలా ఆసక్తి ఉండడం తల్లి గమనించింది. అందువల్ల బిడ్డకు పాటలు వినిపించసాగింది. అలాగే పుస్తకాలంటే ఆసక్తి చూపిన ఆ పిల్లవాడికి కూర్చోబెట్టి పుస్తకాలు చదివి వినిపించడం ప్రారంభించింది. ఇలా ఎడతెగని తల్లి కృషి, ఆయుర్వేద చికిత్సలు, గణితాసక్తి ఫలించి ఆటిజంలో పూర్తిగా మునిగిపోకుండా సమాజంలో

కొంచెంకొంచెంగా కలసిపోసాగాడు క్రిష్ణా. అతడు తన 24వ ఏట తన మొదటి పుస్తకాన్ని ప్రచురించాడు. ఈనాటికీ గ్రంథరచన చేస్తూనే ఉన్నాడు. సాహితీలోకంలో తనకంటూ ఒక స్థానం సంపాదించుకున్నాడు.

ఆటిజం అనుమానితులైన కొందరు వ్యక్తులు

మైఖేల్ ఫిట్జెరాల్డ్ (Mchae F tzgera d) ఒక మానసికశాస్త్ర నిపుణుడు. ఆయన ప్రపంచ ప్రసిద్ధిచెందిన కొందరు ప్రతిభావంతులను, వారి జీవితాలను నిశితంగా అధ్యయనం చేసి వారిలో 30% మంది ఆటిజం బాధితులు అయ్యుంటారని నిర్ధారణకు వచ్చాడు. డబ్లిన్, ట్రీనిటి కళాశాలల్లో అధ్యాపకుడైన ఈయన ఆటిజానికి సంబంధించిన పలు వ్యాసాలు, గ్రంథాలు రచించారు. ఆయన పేర్కొన్న ప్రముఖుల్లో శాస్త్రవేత్త డార్విన్, నియంత హిట్లర్, అమెరికా అధ్యక్షుడు థామస్ జెఫర్సన్, చిత్రకారుడు మైఖల్ ఏంజలో, గణిత శాస్త్రవేత్త క్రీనివాస రామానుజన్, జార్జ్ హార్వెల్ వంటి ఎందరో ప్రముఖుల జీవితాలను గ్రంథస్తం చేశారు వారందరికీ కొద్దోగొప్పో ఆటిజం లోపాలు ఉన్నాయని పేర్కొంటూడీ మానసిక శాస్త్రవేత్త.

అల్బర్ట్ ఐన్స్టీన్

ఐన్స్టీన్ బాల్యంలో అందరితో కలసి ఉండక, ఒంటరిగానే గడిపేవాడు. చాలా ఆలస్యంగా మాటలు నేర్చుకున్న ఈ మహోన్నత శాస్త్రవేత్త తర్వాతి కాలంలో కూడా అత్యంత తక్కువగానే ఇతరులతో మాట్లాడేవాడు. 7 ఏళ్ళ వయస్సులో కూడా, ఏదైనా అడిగితే జవాబు చెప్పే వాడు కాదు. అడిగిన ప్రశ్ననే తిరిగి చెప్పేవాడు.

తన ఏకాంత జీవితం గురించి ఐన్స్టీన్ చెబుతుండేవాడు. జ్ఞాపకశక్తి తక్కువైన ఆయన కొన్ని సందర్భాల్లో ఏం మాట్లాడుతున్నాడో.. ఎవరికీ అర్థమయ్యేది కాదు. ఆయన స్నేహితులు కొద్ది మందే. సైన్సంటే పిచ్చి ప్రేమ. ఆగ్రహం దాచుకోలేని మనస్తత్వం. ఈ కారణాలవల్ల ఐన్స్టీన్ను AST అనే ఆటిజం శ్రేణిలో కలిపేశారు. ఆయనే ఒకసారి నేను మాటలుగా కాకుండా దృశ్యాలుగానే విషయాన్ని గ్రహిస్తాను' అని ఒక సందర్భంలో స్వయంగా చెప్పాడు. ఇది కూడా ఒక ముఖ్యమైన ఆటిజం లక్షణం. అందువల్ల ఐన్స్టీన్ ఆస్పెర్జర్ శ్రేణికి చెందిన ఆటిజం లోపం గలవాడిగా ఉండివుండొచ్చునని ఫిట్జెరాల్డ్ పేర్కొంటున్నారు.

న్యూటన్

న్యూటన్ కూడా ఒక ఏకాంత ప్రియుడు. చాలా తక్కువగా మాట్లాడేవాడు. తన పరిశోధనల క్రమంలో పూర్తిగా మునిగిపోయేవాడు. జ్ఞాపకశక్తి కూడా తక్కువే. ఇలాంటి ఎన్నో ఆటిజం లక్షణాలు న్యూటన్ లో కూడా ఉన్నాయి. న్యూటన్ గురించి చెప్పుకుంటూ ఉండే ఒక ముఖ్యమైన సంఘటన ఇది. ఒకసారి ఆయన పాఠం బోధించేందుకు కళాశాల తరగతి గదిలోకి వెళ్ళారు. అప్పుడక్కడ ఒక్క విద్యార్థి కూడా లేడు. తరగతి గదంతా ఖాళీ. అయినా న్యూటన్ దాన్నేమీ పట్టించుకోకుండా, ఆ రోజు తాను బోధించాల్సిన పాఠాన్ని చెబుతూనే ఉన్నాడు. 'గదిలో ఎవరూ లేరే, ఎందుకు మీరు పాఠం చెప్పారు' అని

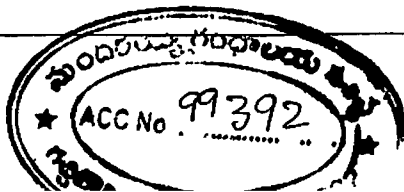

ప్రశ్నించినపుడు, ఆయన ఇలా అన్నాడు: 'ఆ పాఠం చెప్పాలని వచ్చాను. వినేందుకు విద్యార్థులు లేకపోయినా, నా సంతృప్తి కోసం పాఠం చెప్పుకున్నాను' అన్నాడా ప్రసిద్ధ శాస్త్రవేత్త. ఆయన తన 50వ ఏట నరాల బలహీనతతోనూ, మానసిక సంక్షోభంతోనూ బాధపడ్డాడు. వీటన్నింటినీ అధ్యయనం చేసి, న్యూటన్ ను కూడా ఆటిజం లోపం ఉన్నవాడిగా ఫిట్జెరాల్డ్ పరిగణిస్తున్నాడు.

అయితే ఒకరిని వ్యక్తిగతంగా, ప్రత్యక్షంగా పరిశీలించకుండా ఇలాంటి ఊహాత్మక పరిశోధనలు చేయడం ఎంత వరకు సబబు అన్న చర్చ కూడా ఉంది. న్యూటన్ కు ఆటిజం ఉండివుండవచ్చన్న వాదనను ఈ కారణంతో చాలామంది అంగీకరించలేదు. కానీ ఫిట్జెరాల్డ్ అభిప్రాయాన్ని పూర్తిగా కొట్టిపారేయలేం కూడా.

ఏమైనప్పటికీ, ఆటిజం పిల్లలను ఆది నుంచీ సరిగా అర్థం చేసుకుని వారికి సరైన శిక్షణతో సరైన మార్గదర్శనం చేయగలిగితే వారిలోనూ కొందరు మేధావులై ప్రకాశించవచ్చు. పోనీ, కనీసం అందరిలా వారూ సగటు జీవితం గడపగలరు. కాబట్టి, ఆటిజం పిల్లలను ఆదుకొని, చేయూతనిచ్చి, వారితో కలసి ప్రయాణిద్దాం...

FOR FAVOUR OF REVIEW

జ్ఞానేంద్రియాల ద్వారా బాహ్య ప్రపంచం నుంచి నిరంతరం అందుతూ ఉండే అసంఖ్యాక సంకేతాలను ఒకదానితో మరొకదాన్ని సమన్వయం చేసుకుంటూ మెదడు ఆయా విషయాలను అర్థం చేసుకుంటుంది. దృశ్యం, శబ్దం తదితర సమాచార సంకేతాలు అందినప్పుడు, వాటిని సమన్వయపరచు కోలేకపోవడం వల్ల ఆటిజం పిల్లలు తగిన విధంగా స్పందించలేరు.

భారత్ లో 20 లక్షల కంటే ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఆటిజం బాధితులుగా ఉన్నారని ఒకప్పుడు చెప్పేవారు. 2013 తాజా అంచనాల ప్రకారం దేశంలో ప్రతి 88మంది పిల్లల్లో ఒకరు ఆటిజంతో బాధపడుతున్నారు.

చిన్నారుల్లో ఆటిజం లోపాన్ని ముందే గుర్తించడం ద్వారానూ, వారికి సరియైన అలవాట్లు నేర్పడం ద్వారానూ మంచి అభివృద్ధి సాధించవచ్చు. ఒక్కొక్క సందర్భంలో పూర్తిగా వారిని సామాన్య బాలలుగా కూడా తీర్చిదిద్దుకోవచ్చు. ఆటిజానికి గురైన పిల్లలను నిర్లక్ష్యం చేయకుండా ప్రేమిద్దాం. వారు కూడా అందరిలా సహజమైన జీవితం గడిపేందుకు సహకరిద్దాం.